

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií

Bakalářská práce

2014

Joanna Bilanová

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií

Joanna Bilanová

**Srovnání zpravodajských relací a jejich
příprava v regionálním vysílání
veřejnoprávních televizí v České a Polské
republice (ČT - Televizní studio Ostrava a
TVP - Ośrodek Regionalny Katowice)**

Bakalářská práce

Praha 2014

Autor práce: **Joanna Bilanová**
Vedoucí práce: PhDr. Otakar Šoltys, CSc.

Rok obhajoby: 2014

Bibliografický záznam

BILANOVÁ, Joanna. Srovnání zpravodajských relací a jejich příprava v regionálním vysílání veřejnoprávních televizí v České a Polské republice (ČT - Televizní studio Ostrava a TVP - Ośrodek Regionalny Katowice) Praha, 2014. 104 s. Diplomová práce (bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Otakar Šoltys, CSc.

Abstrakt

Zpravodajství je důležitým aspektem novinářské činnosti. Jeho hlavním cílem je zpravovat veřejnost o informacích, událostech a aktuálním dění.

Ačkoliv se zpravodajství jako takové podřizuje pevně daným normám, stále můžeme pozorovat dílčí rozdíly, jak v rámci jednotlivých televizních stanic, veřejnoprávních a soukromých televizních stanic, tak na mezinárodní úrovni. Práce se zabývá srovnáním regionálního vysílání ve dvou sousedních státech: v České republice a v Polsku.

Jde o porovnání hlavních regionálních zpravodajských bloků Událostí v regionech ČT Ostrava a Aktualności TVP Katowice. Zaměřuji se zejména na rozdíly výroby jednotlivých zpráv, od počátečního výběru z událostí dne, až po systém zpracování a konečnou podobu vysílané reportáže.

Obsahem práce je i srovnání zpravodajských bloků jako celků, četnost regionálních zpráv zařazených do celostátního vysílání a jejich přeshraniční přesah.

Hlavní otázkou je, zdá-li existují rozdíly mezi regionálním zpravodajstvím těchto dvou stanic.

Jako hlavní výzkumný prostředek je použita sémiotická analýza, doplněná kvantitativní analýzou a osobními rozhovory.

Abstract

News service is an important aspect of the journalistic activity. Its main goal is to inform the public about actualities.

Even though the news service is subject to strict regulations, we can observe substantial differences between the programs of different TV channels and also between broadcasting in different countries.

My work consists of an investigation into the differences in broadcasting in two bordering countries – the Czech Republic and Poland. This essay primarily focuses on the comparison of the major local broadcasting channels Události v regionech ČT Ostrava and Aktualności TVP Katowice.

I am mainly concerned about the differences in production of individual news, beginning with the choice – making as to what news to include, through the production of the news, and finishing with the final broadcasting.

My research question is: Are there any differences between local broadcasting of these two channels?

The main method of investigation employed in this essay is a semiotic analysis together with a quantitative analysis and interviews.

Klíčová slova

Zpravodajství, ČT Ostrava, TVP Katowice, srovnání, regionální vysílání, sémiotická analýza

Keywords

Broadcasting, ČT Ostrava, TVP Katowice, comparison, local broadcasting, semiotic analysis

Rozsah práce: 46 str. (73 975 znaků) + 38 str. přílohy (63 167 znaků)

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze 15.5.2014

Joanna Bilanová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu PhDr. Otakaru Šoltysovi za kontrolu a spolupráci během přípravy bakalářské práce.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Joanna Bilanová

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

3. ročník, bakalářský stupeň

E-mail diplomantky/diplomanta:

joanna.bilanova@gmail.com

Studijní obor/forma studia:

Mediální a komunikační studia, kombinované

Předpokládaný název práce v češtině:

Srovnání zpravodajských relací a jejich příprava v regionálním vysílání veřejnoprávních televizí v České a Polské republice (ČT - Televizní studio Ostrava a TVP - Ósrodek Regionalny Katowice)

Předpokládaný název práce v angličtině:

A comparison of news reports and the preparation of a regional public television broadcast in the Czech Republic and Poland (CT-TV studio Ostrava-Osrodek Regionalny TVP Katowice)

Předpokládaný termín dokončení

ZS 2013/2014

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce:

Téma práce – srovnání zpravodajství českého a polského regionálního studia - Ostrava a Katowice (sousedí navzájem, jsou si podobné jako regiony). Slezsko – na obou stranách hranice původně průmyslový region, teď se po částečném útlumu průmyslové výroby potýká se stejnými problémy v oblasti zaměstnanosti, restrukturalizace, ochrany životního prostředí, kultury a památek, turismu, školství, demografie atd.

Česká a polská veřejnoprávní televize ČT a TVP – ČT má kromě pražské centrály 2 regionální studia, v Ostravě a v Brně, TVP má regionálních studií 16 (v každém kraji jedno) – od malých, jako jsou třeba ve městech Opole, Kielce nebo Olsztyn, po velká jako např. v Katovicích nebo v Krakově. Každé z těchto studií vyrábí svoje regionální zpravodajství.

V práci se chci zabývat především porovnáním hlavních regionálních zpravodajských bloků. Chci se zaměřit zejména na produkci jednotlivých zpráv, a to od počátečního výběru z událostí dne až po systém zpracování a konečnou podobu vysílané reportáže.

Stejně tak jako strukturu reportáže budu zkoumat i strukturu zpravodajských bloků jako celku, rozdělení vysílání do jednotlivých kapitol (ekonomika, sport, kultura, atd.). Budu také sledovat zařazování regionálních zpráv připravovaných v obou regionálních studiích do celostátních zpravodajských relací a případný výskyt zpráv s „přeshraniční“ problematikou.

Výsledkem mé práce bude zjištění rozdílů mezi regionálním zpravodajstvím v polské a české veřejnoprávní televizi, ve všech zmíněných oblastech a fázích jeho přípravy.

Předpokládaná struktura práce:

Srovnání hlavních regionálních zpravodajských relací – „Událostí v regionech“ (TS Ostrava) a „Aktualności“ (TVP Katowice) - po následujících stránkách:

1. Úvod

- a. Krátká charakteristika veřejnoprávní televize v Polské a České republice
- b. Regionální studia – jejich úloha ve zpravodajství ČT a TVP, stručná charakteristika obou srovnávaných televizních studií (Ostrava, Katowice)

2. Obsah srovnávaných zpravodajských relací

- a. Podoba zpravodajství - délka každodenní zpravodajské relace, četnost, vysílací čas, dramaturgie (řazení zpráv – co je nejdůležitější, co je na začátku, na konci, upoutávky, živé vstupy, telefonáty atd.), moderátorské vstupy – srovnání
- b. rozdělení na bloky: hlavní zprávy, kultura, ekonomika, sport
- c. Výskyt zpráv týkajících se druhé strany (témata spojená s Polskem v české regionální zpravodajské relaci a témata spojená s Českou republikou ve zpravodajství TVP Katowice), jak často se v relacích vyskytují, jaká jsou nejčastější „přeshraniční“ nebo společná témata. (Wiadomości w języku polskim – zpravodajství v jazyce národnostní menšiny - specifikum ostravských Událostí).
- d. Celkové vyznění zpravodajských relací – serióznost, pestrost, zajímavost, společenská závažnost, srozumitelnost, využití grafických prvků
- e. Studio, znělka, „breaky“ mezi zprávami – jak ovlivňují celkové vyznění pořadu.

3. Tvůrčí proces

System zpracování jednotlivých reportáží – délka, struktura textu (synchrony, asynchrony), jazyk, počet redaktorů, kteří reportáž připravují

4. Struktura ZPRAVODAJSTVÍ

- a. Hierarchie- editorský systém, počet redaktorů (počet redaktorů s žurnalistickým vzděláním), systém schvalování a kontroly práce

5. Podíl na celostátním vysílání

- jak se regionální redakce podílejí na hlavních zpravodajských relacích – Události (ČT), Aktualnošci (TVP) – počet „regionálních“ zpráv zařazených do hlavního zpravodajského bloku, spolupráce s centrálou (Praha, Varšava)

6. Vyhodnocení, porovnání rozdílů, závěry (jak regionální zpravodajství splňuje nároky kladené na veřejnoprávní televizi)

Vymezení zpracovávaného materiálu: Události v regionech, ČT – Televozní studio Ostrava (sledované období: 1.3. 2014 – 31.3. 2014) a Aktualnošci, TVP - Ośrodek Regionalny Katowice (sledované období: 1.3. 2014 – 31.3. 2014)

Postup (technika) při zpracování materiálu: Diskursivní a sémiotická analýza spojená se stanovením agendy a zpravodajských hodnot jako předpokladů ke srovnávání obou regionálních pracovišť

Základní literatura:

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Vyd. 1. –Praha: Portál,2006.- 192s. IBSN 80-7367-096-8

- Cílem knihy je poskytnout základní orientaci v pohledu na zpravodajství jako na sociální fenomén. Kniha seznamuje čtenáře se základními principy tvorby zpravodajství a jeho žánry. Mapuje stav českého zpravodajství, srovnává kvalitu a skýtá mnoho zajímavých výzkumů na toto téma.

JIRÁK, Jan – KOPLOVÁ, Barbora. Média a společnost. *Stručný úvod do studia medií a mediální komunikace.* Vyd. 1- Praha: Portál,2003.- 208s. IBSN 80- 7178-697-7

- Kniha se zabývá od základu pojmem „médiá“ a pojednává o stále vyvíjející se roli medií ve společnosti. Zmiňuje základní pojmy jako jsou např. globalizace medií, masová média, publikum, propaganda atd. Bere v úvahu historii i současnost mediální scény i mediálních sudíů u nás.

OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011,-144 s. IBSN 978-80-246-1899-9

- Publikace obsahuje příklady článků různých autorů, na základě kterých jsou znázorněny hlavní fenomény ve zpravodajství. Zabývá se také strukturou zprávy, tzn. základními formáty agenturních zpráv, jazykem zpráv, metadaty.

JIRÁK, Jan a KOPLOVÁ, Barbara. Média dvacet let poté. *Media Twenty Years After.* Vyd. 1- Praha: Portál, 2009.- 384 s. IBSN 978-80-7367-446-5

- Podrobný popis transformace medií za posledních 20 let. Publikace je uspořádána do pěti celků, které reflektují jednotlivé oblasti vývoje medií v posledních dvou desetiletích.

OSVALDOVÁ, Barbora, KOPÁČ, Radim a TEJKALOVÁ, Alice. O reportáži, o reportérech. Vyd.1- Praha: Karolinum, 2010.- 130 s. ISBN 978-80-246-1781-7

- Soubor publikací více autorů, kde se každý zabývá odlišným ztvárněním reportáže a role reportéra.

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. Metody výzkumu medií. Vyd. 1- Praha: Portál, 2010.-296 s. ISBN 978-80-7367-683-4 (brož.)

- Úkolem publikace je seznámit čtenáře s metodami užívanými při výzkumu medií. Jednotlivé metodické postupy jsou rozebrány na praktických příkladech z českých medií.

Diplomové práce k tématu: nejsou

Datum / Podpis studenta/ky

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

.....

**Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga
pedagožky/pedagoga**

Datum / Podpis

Obsah

OBSAH.....	1
ÚVOD.....	2
1. HISTORIE ZPRAVODAJSTVÍ.....	2
1.1. TELEVIZNÍ ZPRAVODAJSTVÍ V ČR.....	4
1.1.1. <i>Regionální televizní studio České televize Ostrava.....</i>	<i>6</i>
1.2. TELEVIZNÍ ZPRAVODAJSTVÍ V POLSKÉ REPUBLICE.....	10
1.2.1. <i>Regionální televizní studio TVP Katowice.....</i>	<i>12</i>
2. OBSAH SROVNÁNÍ ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ.....	14
2.1. ČESKÁ TELEVIZE OSTRAVA.....	14
2.1.1. <i>Podoba zpravodajství.....</i>	<i>14</i>
2.1.2. <i>ROZDĚLENÍ NA BLOKY.....</i>	<i>17</i>
2.1.3. <i>VÝSKYT ZPRÁV TÝKAJÍCÍCH SE POLSKA.....</i>	<i>20</i>
2.1.4. <i>CELKOVÉ VYZNĚNÍ ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ.....</i>	<i>21</i>
2.1.5. <i>STUDIO.....</i>	<i>23</i>
2.2. TVP KATOWICE.....	24
2.2.1. <i>Podoba zpravodajství.....</i>	<i>24</i>
2.2.2. <i>ROZDĚLENÍ NA BLOKY.....</i>	<i>27</i>
2.2.3. <i>VÝSKYT ZPRÁV TÝKAJÍCÍCH SE ČESKÉ REPUBLIKY.....</i>	<i>27</i>
2.2.4. <i>CELKOVÉ VYZNĚNÍ ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ.....</i>	<i>28</i>
2.2.5. <i>STUDIO.....</i>	<i>29</i>
3. TVŮRČÍ PROCES.....	30
3.1. SYSTÉM ZPRACOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH REPORTÁŽÍ ČT OSTRAVA.....	30
3.2. SYSTÉM ZPRACOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH REPORTÁŽÍ TVP KATOWICE.....	33
4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ.....	36
4.1. HIERARCHIE ČT OSTRAVA.....	36
4.2. HIERARCHIE TVP KATOWICE.....	37
5. PODÍL NA CELOSTÁTNÍM VYSÍLÁNÍ.....	38
5.1. PODÍL NA CELOSTÁTNÍM VYSÍLÁNÍ ČT OSTRAVA.....	38
5.2. PODÍL NA CELOSTÁTNÍM VYSÍLÁNÍ TVP KATOWICE.....	39
ZÁVĚR.....	41
SUMMARY.....	43
POUŽITÁ LITERATURA.....	44
SEZNAM PŘÍLOH.....	45
PŘÍLOHY.....	46

Úvod

Téma Srovnání regionálního vysílání v České a Polské republice jsem si vybrala hned z několika důvodů. Jelikož jsem v Ostravském studiu České televize pracovala šest měsíců, měla jsem možnost nasbírat zkušenosti a naučit se základům reportérské praxe. Vybrala jsem si tedy téma bakalářské práce tak, abych mohla co nejlépe zúročit své zkušenosti a předat je dál. Také znalost polštiny byla nesporně velkou výhodou, která mi umožnila práci realizovat.

K tématu jsem přistoupila z ryze praktického hlediska. Soustředila jsem se v ní hlavně na popis systému práce redaktorů, zpracování a výběr reportáží, přesně tak, jak se to každý den v obou redakcích odehrává.

Ve své práci jsem se zabývala zjištěním rozdílů mezi regionálními studii v Ostravě a v Katovicích, která s ohledem na svoje zaměření a cílovou skupinu diváků jsou si sice v mnohém podobná, přes to po důkladnějším prozkoumání se v některých přístupech liší. Zkoumala jsem také výskyt příspěvků s přeshraničním přesahem.

Důležitou součástí mé práce jsou rozhovory se šéfredaktory obou redakcí. Za účelem napsání práce a sběru potřebných materiálů jsem také absolvovala praxi v obou televizních studiích.

1. Historie zpravodajství

Naše kultura a společnost jsou postavené na vědomostech lidí, kteří ji vybudovali, jsou její součástí a do budoucna ji budovat budou. Proto se dnes klade značný důraz na vzdělání a informovanost. Jedním ze způsobů, který slouží k udržení informovanosti celé společnosti, je právě zpravodajství.

Ačkoliv se může zdát, že je to relativně nová forma předávání informací, jeho začátky zaznamenáváme už v období starověku. Lidé si vždy různými způsoby své zkušenosti předávali. Měnily se jen prostředky komunikace.

Stejně tak, jako mnoho dalšího, se i zpravodajství vyvíjelo ruku v ruce s technickým pokrokem. Jedním z mezníků, které přispěly k jeho rozšíření, byl začátek rozvoje měst, objevy zámořských krajín, rozvoj průmyslu a jazyka.

„Do té doby izolovaná společnost začíná být propojována vlásečnicemi ekonomických vazeb a tato nová situace vyžaduje také nové druhy vzájemného styku a informování.

Centrem tohoto informování se stávají hanzovní evropská města a přístavy, například v Nizozemí a Itálii, stejně jako panovnické dvory, kláštery a univerzity.¹ Prvními „novináři“ byli takzvaní novellanti nebo gazzettanti, kteří měli za úkol opisovat důležitější části korespondence a předávat je dál. Předchůdce dnešních novin můžeme najít už ve starověkém Římě nebo v Číně, tehdy se jednalo spíše o krátká informační sdělení, většinou jen pro velmi malý okruh čtenářů. V Evropě nejdříve noviny obsahovaly jen jednu stěžejní informaci. Velkým průlomem byl nepochybně Guttenbergův vynález knihtisku v roce 1455 a rozvoj pravidelného poštovního spojení. Krátce poté noviny obohatily i ilustrace a obrázky.

Začátkem 18. století se u nás objevují první česky psané noviny. Jejich vůbec prvním vydavatelem byl Karel František Rosenmüller. Později do těchto novin přišel i Václav Matěj Kramerius, který o pouhé tři roky později zakládá svoje vlastní periodikum.² Dalším zvratem ve vývoji zpravodajství byl bezpochyby významný technický pokrok konce 19. století, kdy vynálezy telefonu, telegrafu a psacího stroje přispěly k masovému šíření médií. Postupem času se informace začaly doplňovat fotografiemi.

Nastupuje doba masových médií. „Pod pojem „(masová) média“ se nejčastěji zařazují noviny, časopisy, rozhlas a televize, do určité míry také internet. Užívání pojmu „média“ nemá přesně vymezené hranice. Rozumí se pod ním jak technický prostředek a komunikační kanál, tak sociální instituce a organizace mediální komunikace.“³

Dnes žijeme v době nových médií. V době internetu, sociálních a on-line sítí, které se velmi rychle stávají součástí našeho každodenního života. Dnes je informace a informovanost jednou z nejcennějších komodit. Je to doba, kdy už nic a nikdo není anonymní. Informace jsou základem dneška. Ať už se šíří tiskem, internetem nebo televizí. Nikdy v dějinách lidstva nebyly informace tak dostupné jako dnes. Jednou

---

¹ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 144 s. ISBN 978-802-4618-999.

² OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 144 s. ISBN 978-802-4618-999.

³ KAPOUN, Pavel. *Média - obsahy, publika, účinky*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2011, 66 s. ISBN 978-807-4640-278.

z forem předávání informací je „zpravodajství“, které předává publiku aktuální události a informace.

„Zpravodajství má tak ve společnosti i jiné funkce než je funkce informační, je zároveň opakující se reprezentací toho, co a kdo je ve společnosti důležitý, co je z hlediska sociálního systému normativně správné a co je porušením společenských norem a zároveň jaké sankce po případném porušení norem mohou nastat. Zpravodajství tak můžeme z toho pohledu vnímat jako kontinuální resocializační činitel.“⁴

1.1. Televizní zpravodajství v ČR

„Televizní zpravodajství je určeno očím a uším diváka. Promlouvá k němu prostřednictvím kombinace pohyblivých obrazů, zvuků a mluveného slova, která je zatím nejpřirozenějším a nejkomplexnějším smyslovým zprostředkováním informací o okolním světě. Vzájemná vazba mezi těmito prvky je rozhodující pro způsob prezentace, tak správné pochopení sdělované informace.“⁵

Televizní vysílání na území dnešní České republiky sahá ve svých začátcích až do doby před druhou světovou válkou. Bohužel po vypuknutí války byla všechna snažení přerušena, stejně jako v celé válkou zasažené Evropě. Jedinou zemí, kde televizní vysílání přerušeno nebylo, byly Spojené státy americké.

První oficiální pokus o vysílání v Československu se uskutečnil roku 1948 v Tanvaldě. Jednalo se o ukázkou pro veřejnost, kdy skupina vědců z Vojenského technického ústavu poprvé vyzkoušela televizní přenos. Oficiálně bylo vysílání Československé televize zahájeno 1. května 1953 roku ze Studia Praha v Měšťanské besedě. Ze začátku televize vysílala pouze tři dny v týdnu a v létě dokonce jen dva dny. Každodenního vysílání se diváci dočkali až v roce 1958.⁶ Vůbec prvním ředitelem Československé televize se stal bývalý ředitel filmového studia Barrandov Karel Kohout. Byl proslulý zejména svým velkým pracovním nasazením a svérázným způsobem řízení, kterým překonal nemalé

---

⁴ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

⁵ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 144 s.

⁶ Česká televize: Vše o ČT. *Ceskatelevize.cz* [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/prehistorie/>

překážky spojené se zahájením plošného terestrického televizního vysílání.⁷ Rozšíření vysílacího času přispělo i k nárůstu počtu diváků a v březnu roku 1965 měla Československá televize oficiálně přes dva miliony koncesionářů. V roce 1978 byly v Československu hlášeny přes čtyři miliony přijímačů. V šedesátých letech 20. století bylo zahájeno rozšíření stávajících televizních studií a začala výstavba studií nových, konkrétně v Bratislavě a v Praze. V květnu 1970 zahájila Československá televize vysílání i na druhém programu, ČT 2, který také jako první v Československu začal vysílat barevně.⁸

Vznik České televize datujeme k 1. 1. 1992 roku. Samotný proces rozdělení tehdy Československé televize nebyl jednoduchý. Jednak s ohledem na zrovna ne nejjednodušší a nejpřehlednější politickou i společenskou dobu, ale také proto, že až doposud redaktoři ze Slovenska a Česka pracovali spolu, a tak bylo třeba vytvořit oddělenou organizační strukturu a programovou koncepci. Prvním ředitelem již samostatné České televize se stal k 1. dubnu 1992 Ivo Mathé, který ve funkci setrval až do roku 1998. Následovali ho ředitelé Jan Puchalský (duben 1998 - leden 2000), Dušan Chmelíček (únor 2000 - prosinec 2000), George Hodač (prosinec 2000 - leden 2001), Věra Valterová (leden 2001 - únor 2001), Jiří Balvín (únor 2001 - listopad 2002), Petr Klimeš (listopad 2002 - červenec 2003), Jiří Janeček (červenec 2003 - srpen 2011) a současný ředitel České televize Petr Dvořák, který nastoupil do funkce v říjnu roku 2011.⁹

Kromě centrálních studií v Praze začala vysílat ještě v době Československé televize také studia regionální. Jako vůbec první regionální studio Československé televize vzniklo už v roce 1955 Televizní studio Ostrava. V roce 1961 následovalo Televizní studio Brno.

---

⁷ Filmová databáze. *Fbd.cz* [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/162364-karel-kohout.html>

⁸ Česká televize: Vše o ČT. *Ceskatelevize.cz: Vše o ČT* [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/prehistorie/>

⁹ Česká televize: Vše o ČT. [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/vznik-a-prvni-kroky/>

1.1.1. Regionální televizní studio České televize Ostrava

„Dobrý večer, milí přátelé. Vítám Vás k prvnímu zkušebnímu vysílání televizní stanice Ostrava. Ano, je to pravda: už i Ostrava má svou televizní stanici. A Vy, milí přátelé, jste opravdovými televizními diváky. Trochu nezvyklé, že? Však si časem zvyknete.“

Právě tato slova byla jako první odvysílána z Ostravského televizního studia v Hošťálkovicích a zazněla z úst Evy Kunertové.

Ostravské studio jako první regionální studio na Moravě a ve Slezsku zahájilo svoje vysílání 31. prosince roku 1955. Výstavba nového studia a televizního přijímače v Ostravě - Hošťálkovicích byla zahájena už v roce 1954. Studio v Ostravě vzniklo, dá se říci, shodou náhod. Původně totiž ostravské OKD dostalo zakázku na výrobu televizního vysílače do Bratislavy, ale těsně před dokončením zakázky bratislavská televize svou objednávku zrušila. Tehdejší ředitel OKD Jaroslav Miska tedy rozhodl, že pokud Bratislava zájem nemá, bude televizní vysílač postaven v Ostravě.

O rok později, přesně na Silvestra, studio zahájilo své vysílání. Tehdy televizní studio patřilo ještě pod křídla Českého rozhlasu. Ze začátku vysílalo pouhé dva dny v týdnu, a jelikož nebyla v provozu retranslační trasa s televizním studiem v Praze, vysílala Ostrava především distribuční filmy a vlastní pořady. Prvním ředitelem televizní stanice Ostrava byl Jaroslav Vondra, který jako jeden z prvních absolventů FAMU dokončil obor produkce a výroby filmových pořadů.

Začátky vysílání nového studia provázely zmatky a časté poruchy, které byly způsobené hlavně nízkou kvalitou zařízení. Kromě technických problémů televizní prvopočátky provázely i zaměstnanecké spory. Dohled nad televizním studiem měl zčásti Československý výbor pro rozhlas a televizi a zčásti Ústřední správa radiokomunikací. Tak si pracovníci ostravského studia často nebyli jistí, kdo je komu vlastně odpovědný. Situaci vyřešil nábor nových spolupracovníků, z velké části spíše ochotníků nebo televizních nadšenců. Jedním z nich byl na příklad Čeněk Rábl, který pracoval původně jako pošťák, než se přihlásil do televize a dostal se až na místo asistenta režie. Dalším příkladem je Oldřich Kolásek, který změnil povolání řidiče tramvaje na práci

kameramana. „*Takhle postupně v televizi přibývalo nadšených a zanícených lidí. Myslím, že tahle zanícenost a zájem o věc způsobily to, že v Ostravě byla vždycky dobrá parta.*“ - prohlásil Jaroslav Vondra o začátcích televize.¹⁰ Prvními zaměstnanci televize byli hlavně lidé z rozhlasu. Tento fakt výrazně ovlivnil úroveň tvorby v ostravském televizním studiu. Ivo Paukert (v ostravském studiu byl zaměstnán jako režisér mezi lety 1955 a 1958) o tom řekl: „*V ostravské televizi začínali rozhlasáci a v rozhlase - jak známo - žádné kamery nejsou. Řada tvůrců proto byla po obrazové stránce naprostými laiky. Začínalo se na rozhlasové půdě, a proto před kamerou stála jako první hlasatelka rozhlasu.*“¹¹

První rok se vysílalo 157 dní a celý průběh i samotné provedení vysílání zastřešovalo pouhých 11 lidí. Hlasatelna v Hošťálkovickém studiu měla pět krát šest metrů a byla jediným vysílacím studiem. „*Je až neuvěřitelné, co všechno se z Hošťálkovické hlasatelny odvysílalo. Často se do toho miniaturního studia natlačilo velké množství účinkujících, tak že kamera neměla potřebný odstup a musela snímat vnitřek hlasatelny v průhledu přes pootevřené dveře z přilehlé chodby.*“¹²

První černobílý přenosový vůz začal v Ostravě pracovat od července roku 1956. Tak vzniklo proslulé ostravské studio „na kolečkách“. Tímto způsobem bylo možné vysílat i z terénu a vyhnout se tak stísněným prostorám malého vysílacího studia. Začaly se vysílat přenosy sportovních zápasů, reportáže, ale také divadelní představení nebo koncerty. Vysílaly se i divadelní inscenace, které vznikaly přímo ve studiu v Hošťálkovicích.¹³

---

¹⁰ ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. ISBN 80-850-0553-0.

¹¹ ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. ISBN 80-850-0553-0.

¹² ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. ISBN 80-850-0553-0.

¹³ ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. ISBN 80-850-0553-0.

Ještě téhož roku se Ostrava oficiálně sloučila s pražským studiem a stala se právoplatnou součástí celostátního vysílání.¹⁴

O dvanáct let později se Televizní studio Ostrava přestěhovalo do nových prostor v Ostravě Zábřehu. Studio v Hošťálkovicích přes to stále sloužilo zpravodajství.

V sedmdesátých letech začala Česká televize vysílat barevně. Barevně se točily první pořady a filmy, které byly vyvolávány zatím v Praze, jelikož ostravské studio nevlastnilo barevnou elektronickou technologii. Tehdy byla dokončena výstavba nového televizního studia na Dvořákově ulici, v rekonstruované budově kdysi divadla Petra Bezruče, kde Česká televize sídlí dodnes. Je vybaveno dvěma studií, stříhovým, zvukovým i režijním pracovištěm.

Ostravské studio se hodně zaměřovalo na vlastní produkci. Už od prvopočátků vznikaly plnohodnotné a velmi významné pořady, které si získaly nemalou přízeň diváků. Mezi takové pořady patřila například „Picassiáda“, která se začala vysílat v roce 1963. Jednalo se o umělecké zpracování symfonické básně Karla Kupky s kresbami Pabla Picassa a baletem. Ti, co vysílání schválili, si zprvu experimentem nebyli moc jistí, ale reakce veřejnosti byla nevídaná. Lidé v desítkách posílali dopisy a nešetřili chválou na úroveň českého baletu a zručností realizačního týmu. Do studia přišel i lístek s pochvalou od Jana Wericha.

Dalším významným pořadem, ze kterého vznikl později seriál, byly „Lovy beze zbraní“ (1962), které se díky své oblíbenosti objevovaly na obrazovkách až do roku 1981. Nelze nezmínit také šestidílný cyklus čtyřicetiminutových barevných dokumentárních filmů „Za lidmi z doby kamenné“, kde televizní pracovníci spolu s vědci Moravského muzea natáčeli dokumenty o životě a chování původních australských kmenů. Za zmínku stojí i pořady: „To ostravské zpívání“, „Zpívánky“, „Černá země“ - stěžejní dílo seriálové dramaturgické tvorby ostravského studia nebo „Kavárnička dříve narozených“, která se od roku 1985 vysílala celých deset let. Dalším z úspěšných seriálů byli „Přátelé zeleného údolí“, který sledovaly tisíce diváků.

---

¹⁴ Česká televize: Vše o ČT. [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/studia/televizni-studio-ostrava/>

K novější tvorbě můžeme zařadit pořady „Ta naše povaha česká“, „Postřehy odjinud“, publicistický magazín „Klekánice“, který byl doplňován také investigativní žurnalistikou. Mezi nejpoblárnější pořady pro mladé neodmyslitelně patřil hudební pořad „Medúza“ s nejznámější moderátorskou dvojicí Aleš Juchelka a Richard Krajčo. Určitě stojí za zmínku i pořad „Neváhej a toč“, „Šumná města“ a kriminální pořad „Na stopě“.

Ostravské studio se může pochlubit rovněž filmovou produkcí. Mezi filmy z dílny ostravského studia patří například pohádka „O ztracené lásce“, „Sametoví vrazi“ nebo „Pramen života“.¹⁵

„Jestliže po listopadu 1989 prodělal některý z žánrů televizní tvorby proměnu zcela radikální, pak to bylo zpravodajské vysílání. Skončila doba politického dozoru, poručníkování a trapného službičkování. Úloha médií v zemi s demokratickou vládou je zcela jiná než úloha žurnalistiky v totalitním světě.“¹⁶ Od té doby je hlavní zpravodajskou regionální relací „Report“, dnes s názvem „Události v regionech“, který se vysílá každý pracovní den od 18 hodiny na ČT 1. Jeho rozsah činí 25 min. a jeho součástí jsou i zprávy z kultury a sportu. Od roku 2003 se pravidelně jednou za týden vysílají také zprávy v polském jazyce určené hlavně polské menšině, které navazují za vysílání „Reportu“. Je to jediný pořad vysílaný v jazyce národnostní menšiny v celém vysílání ČT.

Regionální studio Ostrava je dnes plnoformátové televizní studio, které se zaměřuje nejen na zpravodajství z oblasti Moravy a Slezska – nedílnou součástí jeho vysílání je také vlastní tvorba, jako jsou seriály, pohádky, zábavné a soutěžní programy pro děti i dospělé.

Každoročně televizní studio v Ostravě připraví kolem 3000 hodin vlastních pořadů a splňuje tak zákonem stanovenou normu pro regionální vysílání.

---

¹⁵ ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. ISBN 80-850-0553-0

¹⁶ ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. ISBN 80-850-0553-0

1.2. **Televizní zpravodajství v Polské republice**

Stejně tak jako v Čechách se i v Polsku první pokusy o televizní vysílání uskutečnily před druhou světovou válkou. Byly přímo navázané na rozhlasovou stanici „Polskie radio“. Testovací práce inicioval v Polském telekomunikačním institutu ve Varšavě prof. J. Groszkowski. První prozatímní televizní vysílač byl umístěn ve Varšavě. Polské rádio koupilo na začátku roku 1939 televizní přijímače, které byly dovezeny z Anglie a Francie. Byla také sestavena první televizní kamera. Bohužel stejně jako v celé tehdejší Evropě i v Polsku technický pokrok v televizním a rozhlasovém průmyslu přerušila druhá světová válka. 30. září 1939 vysílalo Polské rádio naposledy.¹⁷ Poslední slova, která zazněla v polském éteru, byla následující:

„Haló, haló, slyší nás někdo? Toto je naše poslední sdělení. Dnes německá vojska vkročila do Varšavy. Bratrské pozdravy posíláme všem vojákům, kteří válčí na Helu nebo kdekoliv jinde. Ještě Polsko nezhynulo. Ať žije Polsko!“¹⁸

Dá se říci, že novodobé dějiny polského televizního vysílání můžeme oficiálně sledovat od 25. října roku 1952, kdy byl odvysílán první experimentální polský televizní pořad. Pravidelně začala Telewizja Polska vysílat v lednu roku 1953. Na začátku to byla jen půlhodinová vysílání jednou za týden. Po třech měsících počet odvysílaných minut stoupl ze 30 na 60 minut týdně. Tehdy televize odvysílala první sportovní relace, pořady pro děti a dokonce divadelní představení. V roce 1954 se televizní studio přestěhovalo do Varšavy do budovy s názvem „Doświadczalny Ośrodek Telewizyjny” (Experimentální televizní stanice) a o dva roky později vzniklo první regionální televizní studio v Lodži. V průběhu dalších let byly postupně otevírány regionální stanice v Katovicích (v roce 1957), Poznani (v roce 1958), Gdaňsku (v roce 1960), Štětíně (v roce 1961), Krakově a Vratislavi (v roce 1962).

---

¹⁷ Polskie Radio s.a.: Początki radiostacji warszawskiej. [online]. [cit. 2013-08-10]. Dostupné z: <http://historiaradia.neostrada.pl/Polskie%20Radio%20Warszawa.html>

¹⁸ Polskie Radio s.a.: Początki radiostacji warszawskiej. [online]. [cit. 2013-08-10]. Dostupné z: <http://historiaradia.neostrada.pl/Polskie%20Radio%20Warszawa.html>

Už v roce 1957 vysílala TVP 22 hodin týdně a rok na to dokonce 26 hodin týdně. V polovině padesátých let se na obrazovce objevili hlasatelé a moderátoři, kteří provázeli polské diváky televizními pořady po další desetiletí. V roce 1956 se také poprvé v televizním vysílání objevila reklama, která je teď jedním z hlavních finančních zdrojů polské veřejnoprávní televize. Už tehdy měla určený rozsah, bylo to přesně 15 minut týdně. O rok později se objevila první předpověď počasí a od té doby měla své stálé místo v pořadu „Wiadomości dnia“ (televizní denní zprávy). Téhož roku polská televize začala pravidelně vysílat první pořad pro děti.

Druhý program, TVP 2, byl divákům představen v roce 1970, takže o dva roky dříve, než se čeští diváci dočkali vysílání ČT 2 v Československu.

Krátce poté začala TVP vysílat barevně.

V 1980 roce bylo v Polsku vyhlášeno stanné právo a to mělo nemalý dopad také na chod TVP. Všichni pracovníci televize museli projít prověrkami, velká část z nich byla z televize vyhozena, jelikož byli nějakým způsobem spojení s hnutím „Solidarność“ (Solidarita). Televize se tak potýkala zejména s nedostatkem zaměstnanců a kvalifikovaných lidí.

Důležité změny v chodu a organizaci televize TVP nastaly po roce 1985. Tehdy se objevily moderní a pokrokové informační pořady, jako např. „Teleekspres“ (Teleexpres) nebo „Panorama“ (Panorama), které jsou na obrazovkách televize i dnes.

Stejně jako u nás jsou devadesátá léta v TVP spojována s velkými změnami, které odrážely politickou a hospodářskou situaci v zemi. V roce 1989 TVP připravila a zpřístupnila pro své diváky takzvanou „**Telegazetu**“ (Telenoviny), což je elektronický přehled nejnovějších informací, který měl každý divák k dispozici ve své televizi. Dodnes je „**Telegazeta**“ považována v Polsku za jeden z nejrychlejších a nejdůvěryhodnějších zdrojů informací.

Začátkem 90. let TVP přidalo do svého seznamu televizních kanálů také TVP Polonia, televizní stanici, která vysílala pro Poláky žijící za hranicemi Polska. Dnes má TVP jako veřejnoprávní polská televize 16 regionálních televizních studií, čtyři hlavní vysílací stanice: TVP 1, TVP 2, TVP Info, TVP Polonia, nechybí ani takzvané

tematické stanice: TVP Historia, TVP Kultura, TVP Parlament, TVP Seriale, TVP Sport, TVP Rozrywka a stanice „Bielsat“, která vysílá pro polskou menšinu v Bělorusku.

Stejně jako Česká televize nabízí TVP divákům vysílání v HD kvalitě.

1.2.1. Regionální televizní studio TVP Katowice

„*Tu telewizja Katowice. Dobry wieczór Państwu*“ - taková byla první slova, která zazněla v katovickém regionálním studiu polské veřejnoprávní televize TVP.

Podobně jako v Čechách televizní studio Ostrava, vzniklo studio v Katovicích jako jedno z prvních regionálních studií. Vůbec první vysílání proběhlo 3. prosince 1957. TVP Katowice bylo čtvrtým regionálním studiem v Polsku, dříve vznikla studia TVP v Lodži, Poznani a ve Varšavě. Brzy se TVP Katowice stalo nejvýznamnějším studiem, hned po Varšavě. Jeho působnost sahala i za hranice Slezska, svým vysílacím signálem pokrývalo celé jihozápadní území Polska a také příhraniční oblast tehdejšího Československa. Jen pár měsíců po svém založení navázalo katovické studio TVP blízkou spoluprací s Československou televizí.

„Telewizja Katowice“ (Televize Katowice) jak zněl její oficiální název, byla velmi důležitým a strategickým televizním studiem, a to nejen díky velkému rozsahu vysílání, ale také díky tomu, že Slezsko bylo hospodářským centrem celého Polska. Byla doba, kdy bylo katovické studio TVP nejdůležitějším televizním studiem v celém Polsku, právě díky ekonomicky významu Katovic a jejich okolí.

První zaměstnanci televize byli lidé z filmové, rozhlasové a divadelní branže. Přišli sice bez předchozí televizní praxe, ale za to s velkým odhodláním a motivací pro tuto práci. Prvním ředitelem televizní stanice v Katovicích byl Ryszard Barnert.¹⁹ Do konce roku 1957 v katovickém televizním studiu našlo práci kolem stovky lidí. Největší hvězdou, která diváky na obrazovce „Telewizji Katowice“ (a později i TVP) doprovázela celých

---

¹⁹ Katowice nasze miasto: Oficiální web města Katowice. [online]. [cit. 2013-08-11]. Dostupné z: http://katowice.naszemiasto.pl/artukul/1233373,ryszard-barnert-i-historia-telewizji-katowice,id,t.html#czytaj_dalej

35 let, byla Krystyna Loska, proslula zejména jako uvaděčka fotbalových utkání polské reprezentace. Díky tomu se stala jakýmsi amuletem pro štěstí pro polské fotbalisty, kteří si zápasy bez ní neuměli představit.

Nejdříve mělo katovické studio jen třikrát za týden tři hodiny vysílacího času. Od úplného začátku byly v Katovicích nejdůležitější „Aktualności“ (aktuality z regionu) a reportáže. Stejně důležitá byla tehdy publicistika. Celé půlstoletí byla Telewizja Katowice na prvním místě v průzkumech, co se týče množství uváděných informací v celostátním vysílání. I v pozdějších dobách patřili katovičtí novináři mezi polskou novinářskou elitu.

V šedesátých letech dvacátého století prošlo katovické regionální studio rozsáhlou rekonstrukcí, na kterou se podařilo získat, mimo jiné i prostřednictvím veřejných sbírek, 83 mil. polských zlotých, což je v přepočtu něco kolem 500 mil. korun. Rekonstrukce trvala pět let. V 1966 roce proběhlo slavnostní otevření a TVP Katowice se mohla pochlubit novým studiem o rozloze 432 metrů čtverečních, které bylo vybaveno hned pěti novými kamerami.

V roce 1980 bylo v Polsku vyhlášeno stanné právo a v redakci zůstali jen lidé, kteří splňovali zpřísněné podmínky a prošli státní prověrkou. Televize byla, z důvodu nedostatku zaměstnanců, nucena nějakým způsobem vyplnit dopolední program, který se tímto způsobem zredukoval. Na základě toho se zrodil nápad zavést do programu každý den několikahodinové živé vysílání. Byla to velká novinka a TVP Katowice byla první stanicí v Polsku, která živé vysílání zahrnula do svého programu. Koncept byl jednoduchý, živé vstupy ze studia se prolínaly se zahraničními, hlavně evropskými hudebními videoklipy nebo reportážemi.

Po převratu se začalo pracovat na modernizaci katovického televizního studia a krátce poté v roce 1991 začala TVP Katowice jako první a jediná vysílat 24 hodin denně. Dvanáct hodin programu bylo z vlastní produkce televize a zbylých 12 tvořily koupené filmy ze zahraničí.

Ve své historii zaznamenala TVP Katowice také velké úspěchy na poli televizní zábavy. Asi nejznámější televizní show, kterou produkovala, byla „Telefoniada“. Vysílala se

každou neděli ve 14 hodin. Byla to živě vysílaná televizní soutěž, která se na obrazovkách udržela celých 9 let. Dalším velmi populárním programem byla „Sobota w Bytkowie“ (Sobota v Bytkově), což byla vždy série snímků postavených hlavně na slezské kultuře a nářečí. Pro velký úspěch pořadu byl později na jeho základě natočený seriál.

2. Obsah srovnání zpravodajských relací

2.1 Česká televize Ostrava

2.1.1. Podoba zpravodajství

Pro podrobnější srovnání a popsání struktury zpravodajství jak v české, tak v polské televizi, jsem využila kvalitativní metody sémiotické analýzy, kde jsem se zaměřila na podrobný obsah zpravodajské relace ze dne 24.3.2014 v obou televizích.

Na tomto příkladu je možné zjistit strukturu informačního bloku jako celku, který poslouží jako schématický příklad pro každé další vysílání. Nejdříve bude zohledněna celková podoba pořadu, pak se zaměřím na jednotlivé reportáže a výpovědi jak respondentů, tak redaktorů.

Sémiotická analýza

Události v regionech vysílané z regionálního studia České televize v Ostravě jsou hlavní zpravodajskou relací ČT na regionální úrovni. V tomto zpravodajském pořadu jsou používány různé varianty televizních zpráv - od klasické reportážní zprávy, zprávy v kombinované nebo čtené podobě, headlinů, tzv. krat'asů až po zpravodajský rozhovor.

Časové schéma

Časové schéma reportáží, stejně jako jejich pořadí, má svojí důležitost.

Celý zpravodajský blok trvá přesně 24 minut a 5 sekund. Součástí událostí je i závěrečný krátký přehled předpovědi počasí na nejbližší dny.

Délka jednotlivých reportáží je v průměru 1 minuta a 30 sekund až 2 minuty, což odpovídá standardům zpravodajského příspěvku v televizi. Nejvíce času je věnováno

první – úvodní zprávě, tedy „otvíráku“, kde jen úvod moderátorky spolu s reportáží přesahuje 3 minuty. Na reportáž navazuje rozhovor s hostem ve studiu, který trvá další necelé 3 minuty.

Klasické reportážní zprávy doplňují také zprávy obrazové, které se objeví v desáté a následně ve dvacáté minutě. Blok je v šestnácté minutě (tedy cca v polovině celého vysílání) doplněn upoutávkou na reportáže, které budou následovat ve druhé části.

Řazení zpráv, popis a jejich témata

V pořadu Události v regionech, vysílaném z ostravského televizního studia České televize, využívají jeho tvůrci pestré škály různých typů sdělení. Nejde jen o přehled klasických reportáží - do relativně krátké zpravodajské relace ostravské studio zařadilo také rozhovory s hosty ve studiu a živé vstupy redaktorů. Jako celek působí skladba celého bloku poutavě a divák se rozhodně nenudí.

Na začátku je nutné zaujmout, proto se jako první téma volí vždy takové, které je nejaktuálnější nebo nejzajímavější z pohledu diváka. Této úvodní reportáží, která se v žurnalistickém slangu nazývá „otvírák“, je ze zásady věnováno nejvíce času.

Kupříkladu ve vysílání ze dne 24. 3. 2014 ostravská redakce zvolila jako téma pro první reportáž výtržnosti na fotbalovém utkání v Ostravě na Bazalech. Je zřejmé, že se jedná o diskutované téma, které bezesporu diváka vtáhne do děje. Zajímavé je nejen téma, ale i zpracování reportáže, která se zaměřuje hlavně na zdůraznění nutnosti ochrany civilistů a dopad výtržností na běžné občany. Tento záměr se projevuje jak v textu reportáže, tak i v sestřihu výpovědí respondentů (matka s dětmi) a ve volbě takzvaných „obrázků“, tedy synchronních záběrů zvolených v reportáží (otec se syny, který utíká před výtržníky, rodiče s malými dětmi v náručí, když se tlačí davem).

Divák se díky tomu lépe ztotožní se situací. Někdy reportáž působí dojmem, že je až přehnaně orientovaná na pocity, které by měla v divákovi vyvolat (strach, ohrožení).

Na první reportáž přímo navazuje živý rozhovor s hostem ve studiu. Rozhovor je doplněn záběry z reportáže, tak aby ještě zdůraznil závažnost situace a nutnost jejího řešení.

Jako pomyslná tečka na konec je téma úvodní reportáže zmíněno ještě v globálním kontextu v následující modifikované čtené zprávě, kde je na příkladu jiných zemí nastíněn problém výtržnictví na fotbalových zápasech. Jsou uvedeny příklady, kdy v podobných potyčkách zahynuly stovky lidí.

Celé otevírací téma je bezpochyby důležité a poutavé. Místy však u diváka vyvolává až přehnané emoce. Více než informačně je zaměřené na to, aby „hrálo na city“ a eliminovalo tak možnost diváků přepnout na jiný kanál.

V první části bloku je dále zařazená reportáž o rozšíření vozového parku Dopravního podniku města Ostrava. Na rozdíl od prvního příspěvku má tato reportáž už ryze informativní charakter.

Následuje první čtená zpráva se synchronem, kterou čte moderátorka ve studiu.

Na ni navazuje reportážní zpráva v kombinaci se zpravodajským rozhovorem ve formě živého vstupu redaktorky. Podobně jako předchozí reportáž má i tento vstup velmi věcný a konkrétní obsah. Téma obou reportáží je spíše ekonomického rázu.

První blok zpravodajské relace končí reportáží o prestižní matematické soutěži. Po sérii vážných témat je zmínka o nutnosti podpořit oblibu matematiky mezi studenty vítaným „odlehčením“. Nelze přehlédnout taky působivý středový „stand up“ redaktorky, která se hlásí přímo ze třídy studentů píšících test. Aby je nerušila, musela ve stand up-u ztlumit hlas, odhlašovala se tedy šeptajíc, což určitě přitáhlo divákovu pozornost a reportáži to přidalo na zajímavosti.

První blok končí krátký přehled toho, co bude následovat, tedy upoutávka přečtená moderátorkou, doplněná krátkými obrazovými zprávami ve formě tzv. kraťasů.

Druhý blok zahajuje příspěvek o nutnosti stavby přehrady z důvodu ochrany před povodněmi. Opět si nelze nevšimnout značného důrazu na emotivnost výpovědi respondentů a zařazení do reportáže prvků takzvaných „HLP“ - hlubokých lidských příběhů, kde se - podobně jako v reportáži o výtržnictví na fotbalovém zápase -

reportérka snaží „hrát na city“. Tentokrát se ale spíše než pocit strachu snaží vyvolat pocity lítosti a beznaděje.

Jako předposlední byl odvysílán příspěvek s železniční tematikou. Je pozitivní, že se do reportáže zařazují spontánní reakce respondentů a jsou zachyceny jejich aktivity, nicméně některé akce - jako např. zvedání závory a počítání množství otoček pákou - působí strojeně a nepřírozně. Je zřejmé, že se nejedná o zachycení přirozené situace, ale o hranou scénku, což se do zpravodajství nehodí.

Konec Událostí v regionu patří vždy příspěvkům ze světa kultury. V tomto konkrétním vysílání je to krátká čtená zpráva, na ni navazuje reportáž ze světa architektury.

Celý blok je zakončený krátkým rozloučením moderátorky, upoutávkou na příští vysílání a závěrečnou znělkou.

2.1.2. ROZDĚLENÍ NA BLOKY

„Při sledování zpravodajství není těžké rozpoznat, že ačkoli je zjevnou, tedy manifestní funkcí zpravodajství přinášet nové informace, přece se s opakující pravidelností objevuje omezené množství typů zpráv a vzorců jejich časového zakotvení“²⁰

V téhle kapitole jsem se zaměřila na rozdělení zpravodajství do určitých tematických bloků. Příkladem takového rozdělení je obecná typologie Johna Hartleyho (1932), která rozděluje zprávy na: politické události, ekonomické události, zahraniční události, domácí události, příležitostné události a sport.

Podle výše zmíněného schématu je možné rozdělit i strukturu Události v regionu České televize Ostrava.

Ve vysílání z 24. 3. 2014 figurují, kromě zpráv zahraničních, všechny zmíněné typy.

Za ryze domácí zprávu můžeme považovat hned první příspěvek, ve kterém jsou použity prvky pro domácí zprávy příznačné, čili široká škála respondentů, pozadí konfliktů i zdůraznění emocí pomocí „hlubokých lidských příběhů“.

---

²⁰ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

Na něj navazuje zpráva druhá, která už sice neobsahuje rozhovory s lidmi, ale je použita spíše pro dokreslení první reportáže, aby ještě zvýraznila závažnost situace, a to hned v celosvětovém měřítku.

Třetí reportáž je čistě ekonomického rázu, jsou v ní jasně popsány plány na rozvoj a obnovení MHD v Ostravě, rozpočet a financování projektu.

Příspěvek o matematické soutěži bych zařadila mezi zprávy domácí, kde už na rozdíl od první reportáže není kladen tak vysoký důraz na emoce, ale jsou použité variace rozhovorů, a to jak se studenty, tak s vyučujícími.

Následuje čtvrtý příspěvek, opět s ryze ekonomickým tématem, konkrétně se zabývá zvyšováním počtu pracovních míst na Karvinsku a rozvojem nové průmyslové zóny, která nabízí možnosti případným investorům.

Téma povodní a nutnosti vybudování hráze, které se objevuje v pátém příspěvku, bych znovu řadila mezi domácí zprávy. Reportáž je postavená na emotivních výpovědích svědků, kde se nešetří obavami z budoucnosti a strachem o střechu nad hlavou. Jsou do ní zakomponovány také příběhy lidí postižených povodněmi - jsou tak opět přítomné „hluboké lidské příběhy“. V pozadí celé zprávy je téma přírodní katastrofy, takže nechybí ani prvek konfliktu.

Šestá reportáž je příběhem ryze lidským - zaměřuje se na život lidí, kteří pracují na železnici jako hláskaři. V reportáži není žádný dramatický podtext ani konflikt, ale i přes to bych ji zařadila mezi zprávy domácí, které stavějí na „hlubokém lidském příběhu“.

Zpravodajský blok je zakončen reportáží s kulturní tematikou, kterou bych zařadila mezi události příležitostné.

Z výše uvedeného rozboru je jasné, že většina odvysílaných reportáží je domácího charakteru (regionální téma s přesahem – viz „fanoušci“), soustředí se tedy primárně na to, aby zaujaly diváka prostřednictvím emocí. Zpráva s nejsilnějšími rysy domácích událostí, jako jsou kupříkladu lidské příběhy, je vysílána hned na začátku, jako úvodní,

tedy nejaktuálnější a nejzajímavější zpráva dne. Mnohdy je to zpráva, která ani nemusí být nejdůležitější - na prvním místě je její atraktivita, která je prezentována divákovi s patřičným důrazem.

Lze pozorovat, že reportáže, které se nacházejí uprostřed informačního bloku, jsou právě ekonomického charakteru, který pro většinu diváků už není tak poutavý. Ale protože jeho pozornost se už povedlo přilákat, autoři zřejmě počítají s tím, že vydrží chvíli sledovat i závažnější téma.

Pro závěrečné reportáže se povětšinou volí lehká, mnohdy i zábavná témata, která diváka nabudí pozitivními emocemi. Jako poslední zprávu zařazuje studio Ostrava do Událostí v regionu vždy témata kulturní.

2.1.3. VÝSKYT ZPRÁV TÝKAJÍCÍCH SE POLSKA

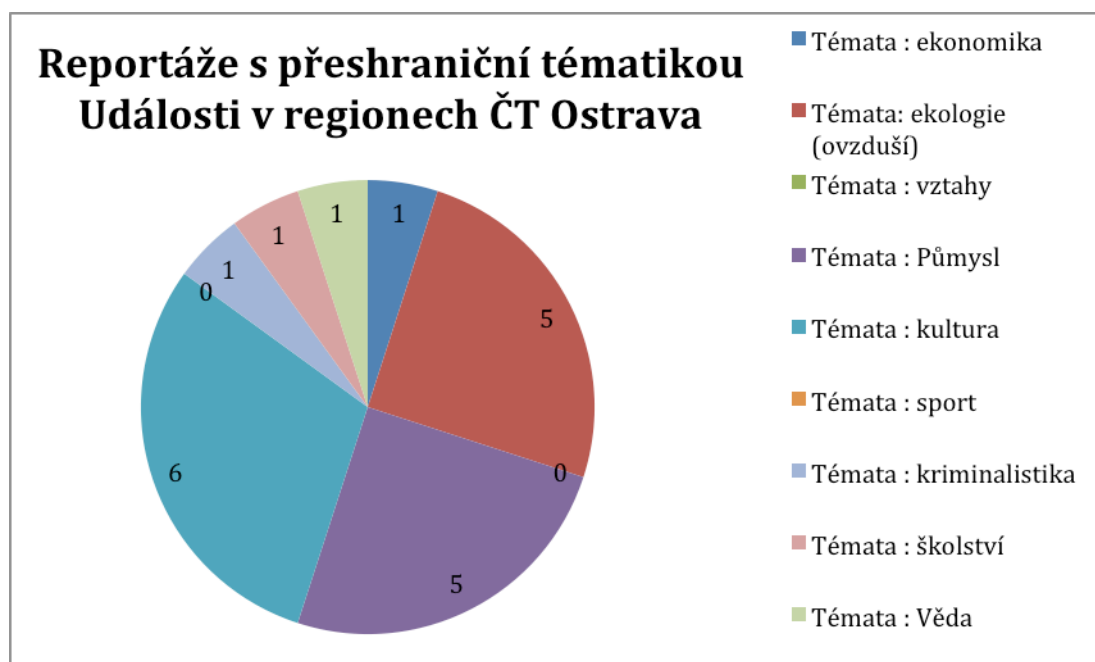
Jelikož se jedná o velmi blízké regiony, jak po stránce geografické, ekonomické nebo kulturní, je zřejmé, že se budou prolínat i na poli zpravodajství.

K určení toho, o jaká témata se jedná nejčastěji a jak často se objevují, jsem použila kvantitativní analýzu. Výzkum byl proveden v době od 1. 3. 2014 do 31. 3. 2014, sledována byla všechna vysílání Událostí v regionu v tomto časovém úseku.

Zaznamenávána byla četnost výskytu, a zároveň témata jednotlivých reportáží.

Celkem bylo v daném časovém období odvysíláno 20 reportáží, kde bylo Polsko nějakým způsobem zmíněno.

GRAF 1

Jak je zřetelné z grafu, nejčastěji se objevovala témata kulturní. Je to způsobeno jak blízkostí kultur obou zemí, tak i velkým množstvím partnerských měst v České republice a v Polsku, která intenzivně spolupracují.

Druhá nejčastější témata jsou ekologie a průmysl. V rámci ekologie bylo nejvíce zmiňováno ovzduší na Ostravsku, které je jedním z nejdiskutovanějších témat v Moravskoslezském kraji vůbec. Průmysl zase navazoval na velmi aktuální problematiku uzavírání uhelných dolů v Ostravě a okolí, kde v nemalé míře nacházejí

práci i lidé z Polska. Jednalo se také o přeshraniční projekty, které se soustřeďují, díky zahraničním investorům, na vytváření nových pracovních příležitostí.

Ostatní témata jako je sport, školství, věda nebo ekonomika, byla za celé sledované období zmíněna jen jednou.

Přes omezené množství témat ze sousedního státu, která se ve sledovaném období vyskytla, je podle mého názoru frekvence, s jakou se v regionálním zpravodajství Polsko zmiňuje, relativně vysoká. Z 21 vysílacích dnů (nepočítám víkendy, kdy se Události v regionech nevysílají) bylo celkem dvacet reportáží, které se přeshraniční tématické v různé míře věnovaly.

2.1.4. CELKOVÉ VYZNĚNÍ ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ

Regionální vysílání České televize Ostrava prošlo v posledních letech mnoha změnami.

“Pokud mluvíme o Událostech v regionech, tak koncept je následující:

Zásadní téma dne zpracované z různých úhlů pohledu a s důkladným rozbohem. Silná formální stránka – hosté, živé vstupy, využití info-grafiky a důraz na roli moderátora jako průvodce diváka tématem. Reportáže z okruhu komunální politiky kladou důraz hlavně na užitečnost informací pro diváka a šíří dopadu na co nejširší diváckou obec.

Aktuality dne a regionální téma jsou zpravidla zprávy podporující regionální vnímání, chcete-li „regionální stereotyp“. Následuje Regionální ekonomika a po ní reportáž, kde se klade silný důraz na TV formu, reportážní přístup k tématu. Pak jsou na řadě aktuality dne a regionální zajímavost/ pohlednice – obrazově silná témata. Témata jsou spíše lehčího charakteru.”- Roman Ondrůj, šéfredaktor regionálního zpravodajství České televize

Dnes jsou ve zpravodajství hojně využívány nové technologie. Studio je plně digitalizované. Divák může sledovat na multimediálních panelech ve studiu úvodní obrazové záběry pořízené k reportáži.

Studio rozhodně nepůsobí staticky. V pozadí jsou promítány na televizních obrazovkách další pořady, které Česká televize vysílá.

Události v regionech vysílané Českou televizí, která je jedinou veřejnoprávní televizí v České republice, jsou podle mého názoru zdrojem kvalitních informací z regionu. Reportáže jsou zpracovávány podle základních pravidel, která se ve zpravodajství používají (ověřování ze dvou a více nezávislých zdrojů, vyhýbání se subjektivnímu hodnocení, serióznost a věcnost argumentů atd.). Zprávy jsou zpracovány formou „obrácené pyramidy“.

„Jde o formu vyprávění směrem od „zápletky“ a „jádra sdělení“ k doplňujícím informacím. Příjemce sdělení se tak dozvídá hlavní informace hned na počátku příběhu, následují doplňující a kontextové informace.“²¹

Jednotlivé zprávy mají tendenci na sebe navazovat, stejně jako můžeme vidět v ukázce ze dne 24. 3. 2014, kdy na první reportáž navazoval nejen následující rozhovor ve studiu, ale také jedna další reportáž. Pokud se jedná o takzvaná „hard news“, tedy hlavní témata, která jsou pro daný region stěžejní, mají tendenci se opakovat ve více vysíláních, která na sebe časově navazují. Mnohdy se jedná o úvodní zprávy („otvíráky“) u více než jednoho zpravodajského bloku.

---

²¹ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

2.1.5. STUDIO

Studio Událostí v regionech České televize Ostrava

Jak již bylo zmíněno, ostravské studio prošlo v posledním roce rozsáhlou modernizací a mnoha změnami.

“V ostravském studiu se změnil počet redaktorů moderujících regionální zpravodajský blok ze dvou na jednoho. V ostatních regionálních studiích byl vždy jeden moderátor. Za zásadní se nicméně dá považovat, že všechna tři regionální studia teď mají v zásadě stejné studio – je stejná barva, prvky, koncepce.” Roman Ondrůj, šéfredaktor regionálního zpravodajství České televize

Nově se používají i prvky moderní technologie.

“Zobrazovací panely/stěny Orion, které slouží pro komunikaci moderátora s hosty nebo respondenty prostřednictvím živých vstupů a pro info-grafiky. V Brně se při vysílání používá tablet, ale pouze jako náhrada za tištěné moderátorské texty.” Roman Ondrůj, šéfredaktor regionálního zpravodajství České televize

Po rekonstrukci a změnách, které proběhly, působí ostravské studio velmi moderním dojmem. Pro diváka je určitě zajímavé - jak celkovým vzhledem, kompozicí, tak právě barevnými televizními panely. Díky nim studio nepůsobí staticky, v pozadí se stále něco

děje a divák se tak musí více soustředit a má větší motivaci neustále sledovat obrazovku.

2.2. TVP Katowice

2.2.1. Podoba zpravodajství

Stejně jako v případě České televize jsem v regionálním vysílání polské veřejnoprávní televize TVP Katowice analyzovala vysílání z 24. 3. 2014.

Sémiotická analýza

Katovické studio patří mezi 16 regionálních televizních studií v Polsku. Každé z nich má poměrně velkou volnost ve volbě podoby regionálního zpravodajství, což je odlišuje od regionálního zpravodajství ČT, kde všechny zpravodajské bloky začínající v 18.00 mají stejnou strukturu a podobný bodový scénář, i když se samozřejmě každé studio věnuje svým regionálním aktualitám.

Na rozdíl od České televize Ostrava, kde jsou hlavní Události v regionech a ve 12:20 desetiminutové vysílání Události v regionech plus, jsou v Katovicích zpravodajské bloky hned tři denně - 7:30 v 18:50 a v 22:00. Délka zpravodajských bloků je výrazně kratší než v ČT, konkrétně jeden blok trvá kolem 18 minut. Celkově je denní objem regionálního zpravodajství stejný (TVP Katowice - 10min. + 20min. + 10min., ČT Ostrava - 10min. + 30min.) Aktuálně provází diváky po celou dobu vysílání jeden moderátor.

Časové schéma

Stejně jako v Událostech v regionech začíná zpravodajská relace tou nejdůležitější nebo nejaktuálnější reportáží, které je logicky věnováno nejvíce času, ve srovnání s ostatními reportážemi.

První reportáží dne 24.3.2014 ve zpravodajském pořadu „Aktualności“ se katovické studio věnovalo necelé 3 minuty. Ve srovnání s časem, jaký věnovala Česká televize svému úvodnímu tématu, je polská reportáž relativně krátká. Následující reportáže trvaly od 1 minuty do 3 minut. Ve vysílání je také jedna čtená zpráva. Na začátku

pořadu jsou rovněž použity headlines, jako upoutávka na to, co divák v následujícím bloku uvidí.

Řazení zpráv, popis a jejich témata

První reportáž v tomto sledovaném díle vysílání je věnována zdravotnictví, konkrétně onkologii a problematice komplexní léčby nádorových onemocnění. Je to seriózní téma, které je ale velmi aktuální a pro diváka rozhodně zajímavé. Reportáž je zpracována věcně, výstižně a zaměřuje se hlavně na to, jak znásobit snahy lékařů o to, aby byla péče o pacienty účinnější a na vyšší úrovni. Mírné kritice je podrobena polské ministerstvo zdravotnictví – za podfinancování, které je příčinou nekonečného čekání nemocných na zákroky.

Na rozdíl od Události v regionu, kde hned po reportáži následoval rozhovor s hostem ve studiu, v pořadu Aktualnošci se host neobjevuje. Nicméně na konci reportáže zmíní moderátor, že v návaznosti na reportáž bude v následujícím pořadu rozhovor s hostem, který bude v tomto tématu pokračovat.

Následuje reportáž ryze pozitivního charakteru o dokončení rekonstrukce budovy Slezské filharmonie. Zpráva je velmi hezky obrazově i zvukově zpracovaná. Jsou v ní použité ukázky ze zkoušky filharmonie. Velmi květnaté jsou také komentáře („asynchrony“) redaktora, který se nebojí použít skoro až básnické prostředky: „je to srdce“, „největší pýcha filharmonie.“

Pak je do vysílání zařazena krátká čtená zpráva doplněná obrazovými záběry, která končí krátkou znělkou (jinglem).

Téma čtvrté reportáže je průmyslového a ekonomického rázu. Zaměřuje se na novou variantu získávání energie z podzemního spalování uhlí (tzv. čisté technologie zpracování uhlí). Reportáž je opět obrazově velmi zajímavá, jsou použity záběry z šachty, záběry hořícího uhlí a strojů na zpracování plynu. V téhle reportáži redaktor dává velký prostor názorům respondentů – vystupuje v ní až šest osob.

Stejně jako v případě Událostí v regionu je asi v polovině vysílání prostor pro reportáž s lehčí tematikou. V Událostech v regionu je to matematická soutěž žáků, v polském protějšku je tématem reportáže osud zatoulaného, částečně ochrnutého pejska Smoky, kterého se podařilo zachránit a teď hledá nový domov. Reportáž je velmi dojemná, místy může působit až přehnaně sentimentálně.

Šestá reportáž má pozitivní, obrazově hezké téma 3D tiskáren a jejich prezentace na výstavě v regionu. V reportáži opět vypovídá pět respondentů. Na rozdíl od třetí reportáže je tahle mnohem více odlehčená a opět si můžeme všimnout zajímavých komentářů reportéra. Na konci je použito slovní spojení tak, aby působilo jako vtip, kterým reportér pozitivně uzavírá celou reportáž. („Možná, že inženýři sestrojí trojrozměrnou tiskárnu, s jejíž pomocí budou schopni tisknout...další trojrozměrné tiskárny.“)

Poslední reportáž se věnuje nesmyslnému zákazu koupání otužilců v obci Wladowice. Opět zde stojí za povšimnutí, že moderátor už v úvodu reportáže používá odlehčené fráze a slovní hříčky. („Teď informace, ze která vás zamrazí.“) Téma je opět zajímavě obrazově zpracováno. Nechybí synchrony rozcvičujících se otužilců, dokonce i malých dětí, které se spolu s rodiči věnují tomuto koníčku. Reportáž upozorňuje na neopodstatněný zákaz obce, vše je ale zpracováno velmi vtipně a s nadhledem - jak reportér, tak samotní aktéři sporu si z celé situace spíše dělají legraci.

Na závěr vysílání se moderátor rozloučí a pozve diváky na pořad, který následuje po skončení Aktualnošci.

Celý blok uzavírá znělka, na pozadí které se na konci objeví titulky, kde jsou uvedena jména všech, kdo se na tvorbě pořadu podíleli.

Vyhodnocení

Na rozdíl od Události v regionech je v pořadu „Aktualnošci“ použito mnohem méně tzv. kratšasů - obrazových čtených zpráv. Také se v tomto konkrétním vydání nevyskytl ani jednou živý vstup nebo telefonát.

Asi nejmarkantnějším rozdílem je to, že pokud jde o „Aktualnošci“, reportér, který reportáž připravoval, se „v obraze“, tzn. v záběru kamery, nevyskytuje ani v tzv. „stand

up“, tj. odhláše na konci reportáže. Naproti tomu v Událostech v regionech je v každé reportáži vstup reportéra, buď uprostřed reportáže nebo na konci. V polské relaci redaktora pouze na začátku reportáže představí moderátor ve studiu a na konci reportáže se reportér odhlásí mimo obraz.

Je také rozdíl v tom, jak oba zpravodajské bloky působí. V polském pořadu „Aktualności“ si můžeme všimnout spíše odlehčené formy redaktorských komentářů, díky čemu se divák nejednou pousměje. Moderátor i reportéři volí jednoduchou jazykovou formu, nebojí se použít přísloví nebo vtipná slovní spojení, tak aby to divákovi bylo pokud možno co nejbližší.

Celkově polské vysílání působí více pozitivně i co týče výběru témat.

2.2.2. ROZDĚLENÍ NA BLOKY

Jelikož je polské vysílání výrazně kratší než české, případné rozdělení na bloky se definuje hůře. Nicméně ve své podstatě je velmi podobné rozdělení v Událostech v regionech.

Začíná se reportáží, která je buď aktuální nebo je regionálně významnou zprávou.

Pak je prostor pro ekonomiku, průmysl nebo politiku. Následuje reportáž pozitivního, lehkého charakteru, mezi 3. a 4. zprávou jsou zpravidla umístěny i krátké čtené zprávy. Pak už je rozdělení zpráv v ostravském a katovickém studiu rozdílné. Události v regionech řadí do druhé poloviny reportáž s hlubokým lidským příběhem a tzv. pohlednici, kdežto Aktualności pokračují zajímavostmi ze světa techniky nebo kultury a vysílání končí zprávou opět ryze regionálního charakteru.

Největší odlišnost je v tom, že Události v regionech končí blok vždy zprávou ze světa kultury a Aktualności nikoliv.

2.2.3. VÝSKYT ZPRÁV TÝKAJÍCÍCH SE ČESKÉ REPUBLIKY

Ve stejném sledovaném období, čili od 1. 3. 2014 do 31. 3. 2014 bylo v polském zpravodajském kanálu Aktualności TVP Katowice odvysíláno znatelně méně reportáží, které měly spojitost s Českou republikou. Důvodem může být jak větší vzdálenost od

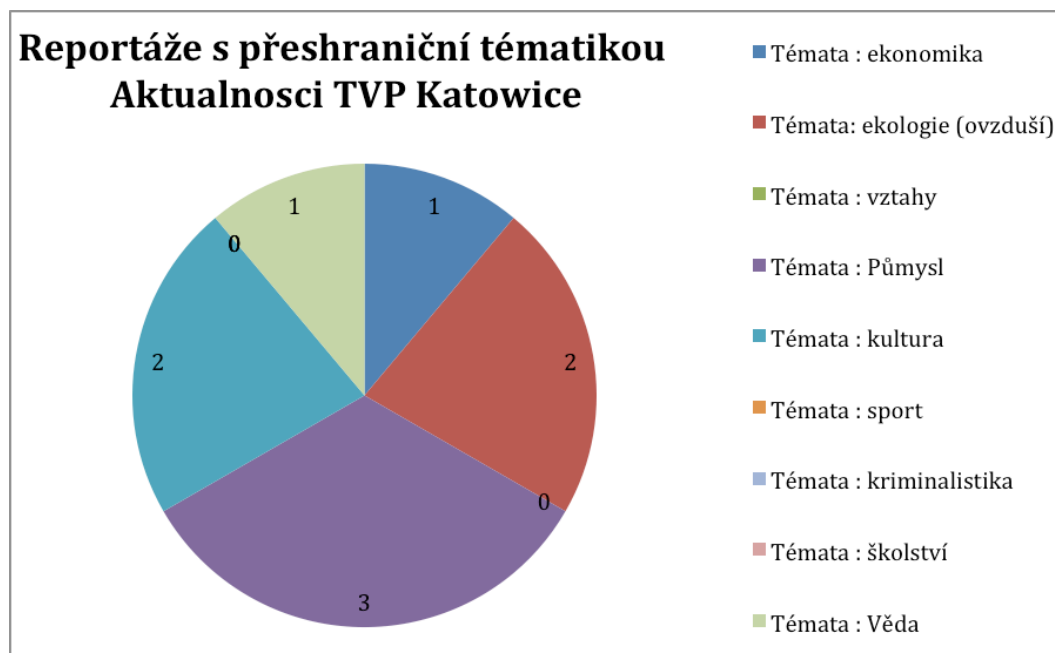
hranice s Českou republikou, tak skutečnost, že Češi v regionu Slezského vojvodství ve větším počtu nežijí.

Naopak v Moravskoslezském kraji, který tematicky pokrývají Události v regionech, žije velmi početná polská menšina (ta má dokonce ve veřejnoprávní televizi svůj vlastní pořad „Wiadomości w języku polskim“, které televizní studio ČT Ostrava vysílá jednou týdně v rozsahu cca 6 min., v pořadu Zajímavosti z regionu, na ČT 1 v neděli v 6 ráno). V České republice je v příhraničí také velké množství Poláků, kteří tady našli uplatnění na trhu práce.

Pokud se jedná o společnou problematiku, je v oblasti hranice Česka a Polska velmi diskutované téma ovzduší a rozdílných limitů škodlivin v ovzduší, které jsou v Polsku několikrát vyšší než v Čechách.

Začátkem roku 2014 si vedení Události v regionech stanovilo „nepsané“ pravidlo, že nejméně jednou za týden by se ve vysílání mělo objevit polské nebo česko-polské téma.

GRAF 2

2.2.4. CELKOVÉ VYZNĚNÍ ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ

Aktualności TVP Katowice jsou pro diváka rozhodně zdrojem kvalitních informací. Celý koncept je vyvážený co se týče typů zpráv a jejich témat. Jak už bylo řečeno, jednotlivé reportáže jsou delší a věnují se podrobněji jádru věci.

Jelikož je vysílání zdatně kratší než vysílání ostravských Událostí v regíonech, je ve zpravodajském bloku méně reportáží. Nicméně díky tomu je divák schopný zůstat soustředěný po celou dobu vysílání.

Celý zpravodajský blok působí velmi odlehčeně a vesměs pozitivně. Je to dáno výběrem témat i způsobem zpracování a stylistickou skladbou jak komentářů v samotné reportáži, tak textů, které čte moderátor ve studiu.

2.2.5. STUDIO

Studio Aktualności TVP Katowice

Katovické studio Aktualności se za posledních 5 let prakticky nezměnilo. Na první pohled je vidět, že studio nevypadá příliš moderně - působí velmi staticky a divácky nezajímavě. Ve studiu nejsou použity žádné z prvků moderních technologií.

„Změna vzhledu studia je nevyhnutelným krokem. Naší největší motivací jsou hlavně nové možnosti pro tvorbu kvalitního zpravodajství. Nové studio, které se už chystá,

bude mít 400 m², budou v něm použity plazmové televizní panely, bude vybaveno kamerovým jeřábem. Změní se i koncept vysílání, kdy se budou ve studiu potkávat vždy reportéři z Aktualności, počasí a sportu. Vysílání z nového studia má být zahájeno začátkem května roku 2014.“ - Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualności TVP Katowice

3. TVŮRČÍ PROCES

3.1. Systém zpracování jednotlivých reportáží ČT Ostrava

Základním předpokladem ke zpracování reportáže je nejdříve výběr tématu. Takhle se například k výběru zpráv vyjadřuje Tomáš Trampota :

„Otázka „co je a není zpráva“ se prolínala zkoumáním zpravodajství v rámci studia médií po celé 20.století. Co určuje, že některé události jsou označeny za vhodné pro zaznamenání vhodné a jsou posléze novináři vybírány do médií a jiné naopak zůstávají nepovšimnuty?

Jak tedy vypadá rozhodování o zařazení nějaké události na stránky deníku či do zpravodajské relace? Již první studie způsobů výběru událostí do zpráv ukázaly, že redaktori vybírají zprávy více méně spontánně, bez hlubší reflexe, převážně na základě dlouhodobějších zkušeností. Tato zkušenost není podrobena žádnému kritickému hodnocení, považuje se za samozřejmou, nezpochybňovanou, přijímanou. Jinými slovy redaktor přemýšlí o tom, kterou konkrétní zprávu vybere, méně již o tom, proč to dělá.“²²

Nicméně vždy můžeme definovat pár klíčových zpravodajských hodnot, které výběr témat ovlivňují. Za nejdůležitější pro výběr témat se považují důležitost, blízkost, dramatičnost. K nim můžeme ještě přidat přístup a ideologii. Jedná se tedy o vlastností, které musí daná událost splňovat, aby byla editorem vybrána jako zpráva, kterou zařadí do vysílání nebo tisku.

---

²²TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

Televize dává přednost událostem, pro které je možné pořídit i zajímavý obrazový materiál. Také se objevuje tendence vybírat zprávy, kde je možné poslat na místo svého redaktora, aby byl v místě dění.

To co dneska můžeme vnímat jako zprávu a co ne se mění také v čase, kultuře a politice daného média.²³

1. *Jak vypadá výběr témat do zpravodajství?*

„My vybíráme reportáže podle přesně stanoveného bodového scénáře.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

Vždy se začíná headlin-y. Pak následuje tzv. událost dne. Je to událost, kterou má ostravské studio exkluzivně nebo je to téma, které je obecně důležité pro tento region. K tématu dne, tedy nejdůležitější události, je obvykle pozván i host do studia, není to ale podmínkou, rozhovor s hostem může být přiřazený i k jiné reportáži a je možné s ním volně pohybovat v bodovém scénáři. Potom je zařazena většinou komunální a regionální politika – rozhodování politiků na příslušné místní úrovni (rozhodnutí městských rad, krajských měst atd. a jejich důsledky a dopady). Následuje kolonka „regionální stereotyp“. *„To je něco, co je obecně známo, že v regionu existuje, na příklad pletení pomlázek před Velikonocemi. Je to něco originálního a specifického pro konkrétní region. Může to být nahrazeno „dobrou zprávou“, to je další kolonka v novém bodovém scénáři.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava*

Účelem tzv. dobré zprávy je ukázat divákovi region v pozitivním světle. Pak většinou v bodovém scénáři následují headliny, v nichž moderátor poutá na zajímavé reportáže ve druhé polovině vysílacího bloku.

„Máme v bodovém scénáři také HLP - hluboký lidský příběh, a to ve smyslu, že ukážeme na příběhu člověka nějaký problém. Může to být hluboký lidský příběh hasiče, který někoho zachránil. Může to být hluboký lidský příběh paní, která jakožto bývala daňová poradkyně si otevřela kavárnu a lidem u zákusku a u kávy radí, protože zkrátka

---

²³ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

ti lidé nemají peníze a ona jim prostě poradí zadarmo. Je to příběh naděje.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

Následuje „komunál“ – témata z oblasti zdravotnictví a sociálních věcí – a po něm „pohlednice“, která opět poskytuje příležitost ukázat ve zprávách něco hezkého a pozitivního. Využívají se na příklad archivní nebo dobové záběry, zajímavé obrázky apod.

„A právě ta pohlednice je to, co si lidé z celé relace zapamatují a přitom to není nic, kde by se hádali politici, kde by byl velký problém, jen se na to dobře dívá. Čili jde nám o to ve zprávách ukazovat, že žijeme v hezkém regionu, kde nejsou jen problémy. V těch 25 minutách, které máme odvysílat, jsou minimálně tři, čtyři momenty, kdy se snažíme ukázat ne problém, ale to, čím se můžeme pochlubit.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

2. *Kdo rozhoduje, která zpráva se zpracovává?*

V redakci České televize v Ostravě si redaktor připravuje jen jedno téma na každý den, ale měl by také mít „eso v rukávu“, záložní téma pro případ, že se původní téma nebude hodit nebo ho z nějakého objektivního důvodu nebude možné realizovat.

„Samozřejmě předpokladem k tomu, aby ta reportáž byla dobrá, je nápad. Jelikož bez nápadu je to jako novinový článek s fotkami. A to je pak vždy vystaveno kritice. My máme nad sebou ještě šéfredaktora. Celkem jsou 3 šéfredaktoři - Praha, Brno, Ostrava - a nám všem velí Roman Ondrůj. Každý pátek máme poradu, na které představujeme týdenní plán vysílání. Samozřejmě to obsahuje jen ta hlavní témata. Takže neustále hovoříme o tom, abychom se učili z chyb ostatních a ukázali to, co umíme nejlépe. Myslím, že to podporuje zdravou rivalitu.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

O tom, jak bude vypadat vysílání, rozhoduje editor, který dělá předvýběr a když si není jistý, konzultuje svůj záměr s šéfredaktorem. Editor je pak zodpovědný za finální podobu vysílání.

3. Kolik redaktorů na reportáži pracuje?

Ve většině případů se každý redaktor věnuje své reportáži, jedná-li se ale o rozsáhlejší téma, mohou na reportáži pracovat redaktoři dva - ať už v rámci přípravy, živých vstupů nebo sběru materiálů.

„Principem zpravodajství je to, že opravdu musí ta zpráva vypadat co nejlépe a je tomu možno obětovat skoro cokoliv.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

Redaktor má také za úkol zpracovat předběžný scénář reportáže, zvolit a zajistit respondenty, místo natáčení a připravit texty, které v reportáži použije.

„Já si velmi vážím toho, že u nás v redakci umí všichni všechno. Všichni umí živé vstupy do vysílání. Tady v regionu není prostor pro specializace, ale všichni zvládají všechno.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

3.2. Systém zpracování jednotlivých reportáží TVP

Katowice

1. Jak vypadá výběr témat do zpravodajství?

Ve vysílání Aktualności se řídí prostým pravidlem - tzv. stupnicovým efektem, čili na začátku je vždy zařazena zpráva, která může ovlivnit nebo zajímat co největší počet lidí. Dále je důležité, aby každé téma bylo sociální. Takové téma musí mít svého hrdinu a vždy je dbáno na to, aby bylo prezentováno velice lidsky. Všechna témata musejí mít hloubku, nemůže to být žádné povrchní, ploché téma. Reportáže bývají spíše delší, trvají v průměru od minuty a půl až do tří minut. Po úvodní reportáži je zařazené závažné téma, které například upozorňuje na nějaký problém, ať už je to v rovině politické, ekonomické nebo sociální.

„Stejně se ale snažíme na věc pohlížet z pozitivní stránky a spíše danou věc odlehčit nebo lidem ukázat absurditu celého problému. Konec vysílání patří vždy pozitivním zprávám tzv. „Michálkům“. Je to vždy reportáž, která v lidech zanechá dobrý pocit, je

hezka obrazově a je to tečka, kterou si většinou zapamatují.“ Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualności TVP Katowice

2. Kdo rozhoduje, která zpráva se zpracovává?

„U nás si každý reportér připravuje témata, která může konkrétní den prezentovat editorovi. Jelikož má každý na starost svoje odvětví, může se tak soustředit opravdu na výběr kvalitních témat. Každý reportér u nás pracuje 20 dní a pak má 10 dní volno, to je čas kdy může provádět výzkum nebo hledat zdroje nových námětů na reportáže.“ - Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualności TVP Katowice

Na jednotlivá vysílání má připravená témata i hlavní editor vydání. Ten má prostor na sběr témat mezi sedmou a devátou hodinou ranní. Nejčastějším zdrojem jsou noviny, internet, telefonický kontakt s různými institucemi a jeho vlastní kontakty. Vždy v 9:00 je porada. Editor musí mít ještě před poradou seznam námětů od redaktorů a nachystaný předběžný scénář vysílání k prezentaci. Konečné slovo, jak bude vysílání vypadat, má vedoucí redakce, který následně spolu s hlavním editorem prezentuje scénář vysílání na poradě všech oddělení TVP Katowice.

„Je nutné vysílání vždy konzultovat s dalšími redakcemi (sport, kultura, počasí atd.), jelikož musíme doladit rozmístění reportérů a rozdělení štábů, tak abychom byli schopní vše skloubit dohromady. Celý koncept pak schvaluje ještě ředitel TVP Katowice.“ - Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualności TVP Katowice

3. Kolik redaktorů na reportáži pracuje?

Vysílané reportáže jsou spíše delší, a proto je v TVP Katowice zcela běžné, že reportéři spolupracují ve skupinkách na jednom příspěvku. Většinou jsou to skupiny 2 – 3 lidí. Reportéři mají vždy svou specializaci. Každý se zabývá jinou oblastí a na tu je odborník. Reportéři jsou profilováni na ekonomiku, politiku, kulturu, ale také třeba na přímé vstupy. Takhle profilovaná redakce umožňuje reportérům více se soustředit na to, v čem jsou nejlepší a co je jejich silnou stránkou.

„Pro mě jako vedoucího redakce je vždy nejdůležitější konečný výsledek, tak že se podle toho řídím a když vím, že někdo má vlastní téma, ale já vím, že by je jiný reportér udělal lépe, tak mu je svěřím.“ - Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualności TVP Katowice

Vyhodnocení

Jelikož je vysílání hlavního zpravodajského bloku České televize Ostrava delší, je i jeho bodový scénář mnohem propracovanější a komplexnější než scénář katovické redakce Wiadomosci. V Událostech v regionech je mnohem pestřejší škála příspěvků, častěji se používají obrazové zprávy, čtené zprávy, headliny nebo živé vstupy. Tyto rozdíly jsou způsobené také tím, že TVP Katowice má regionální zpravodajství rozděleno do 3 bloků denně (v 7:30, 18:30 a 22:00), kde vysílání v 18:30 je hlavní. V Ostravě je vysílání připravováno dvakrát denně (12:20 a 18:00).

Výběr témat je v Katovicích mnohem více centralizovaný a hlavní slovo náleží vedoucímu redakce, který musí vždy návrh vysílání schválit. V ostravském studiu se mnohem více spoléhá na samostatnost reportéra a jeho vlastní iniciativu. Finální slovo pak má spíše editor, vedoucí redakce plní funkci poradce, na kterého se může editor v případě potřeby obrátit.

Zcela zásadní rozdíl je v samotné práci redaktorů. Zatím co v Ostravě není redakce nijak rozdělená a prakticky připravují reportéři materiály napříč širokým spektrem témat, v redakci Aktualności TVP Katowice má každý reportér svůj obor, na který se specializuje. Má tak větší povědomí o dané problematice, disponuje lepšími kontakty, které má na sebe navázané a je schopný téma pojmout více do hloubky. Oproti tomu výhodou ostravského studia je jeho variabilita a možnost využít každého reportéra prakticky pro přípravu jakékoliv reportáže.

4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ

4.1. Hierarchie ČT Ostrava

Zpravodajství zpravidla vzniká jako výsledek činnosti mediálních profesionálů v rámci mediálních organizací, které vykazují vysokou úroveň hierarchizace, dělby práce, rozdělení odpovědností a rolí. Jde tak často o velmi složitý mechanismus, ve kterém je určeno, který pracovník má co na starosti a za co nese odpovědnost. Kromě zpravodajských redaktorů se na podobě zpráv podílejí editoři, fotografové, kameramani, foto-editoři, vedoucí vydání, šéfredaktoři, ovlivňovat podobu zpráv ale mohou i zástupci interního oddělení a vlastníci média.²⁴

„Dneska v redakci zpravodajství v České televizi v Ostravě pracuje 21 redaktorů, 2 editoři, kteří se střídají po týdnu a jeden vedoucí redaktor.“- Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

Jak už bylo zmíněno v kapitole o výběru témat pro regionální události, je editor ten, kdo má největší zodpovědnost a kompetence v redakci. Má zodpovědnost za to, že redaktoři dobře odvedou svoji práci, správně zpracují reportáž a dodrží všechna pravidla, která ve zpravodajství fungují. Vedoucí redaktor pak může zasahovat do podoby zpravodajství, pokud se mu něco nelíbí. Jelikož je v redakci na nejvyšší pozici, má rozhodující slovo.

1. Kolik redaktorů má vzdělání v oblasti médií?

Vedení ostravské redakce Událostí v regionech se přiklání k názoru, že vysokoškolské vzdělání v oboru médií není nutným předpokladem pro výkon profese televizního zpravodaje a reportéra.

„Většinou jsou to kantoři. Samozřejmě bylo by hezké si myslet, že všichni vystudovaní redaktoři budou dobrými televizními redaktory, já tu zkušenost ale nemám. Já sama jsem studovala českou literaturu. Myslím, že zásadní je délka praxe a úroveň odbornosti, kterou vy si vybudujete tím, že jste v těch médiích. Je celá řada lidí, kteří nikdy nestudovali žurnalistiku nebo ji studovali okrajově v rámci jiného oboru a nemyslím si, že by to byla extra podmínka - mít vystudovanou žurnalistiku a být potom

---

²⁴ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

televizním novinářem, to v žádném případě. Jde hlavně o to, aby člověk měl kultivované vystupování a aby uměl seřadit myšlenky tak, aby výsledkem byla dobrá reportáž. Odborníka na žurnalistiku z vás neudělá škola, ale délka praxe a vaše šikovnost a váš talent. Setkala jsem se s celou řadou lidí, kteří neměli vystudovanou žurnalistiku a jsou výborní novináři.“ - Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

4.2. Hierarchie TVP Katowice

TVP Katowice má jednu hlavní redakci a dvě menší v okolních městech Rybnik a Bielsko Biala. V těchto dvou redakcích působí vždy dva redaktori a jeden technik. Ti se střídají a zabezpečují chod redakce po dobu 24 hodin. V redakci v Katovicích se celkově střídá 20 redaktorů, 4 hlavní editoři a 4 pomocní editoři. Hlavní slovo v redakci má vedoucí redakce, který finálně schvaluje podobu zpravodajství

TVP Katowice je jedno z největších regionálních televizních studií v Polsku. Jeho vysílání pokrývá vesměs průmyslovou oblast, kde žije přes pět milionů lidí, což je ve srovnání s Českou televizí Ostrava téměř dvojnásobek. Počet redaktorů v redakci zpravodajství TVP Katowice je ale srovnatelný s počtem zpravodajců v České televizi Ostrava.

Hlavní editor je v kanceláři v devět hodin ráno, má na starosti veškerou publicistiku, vysílání v 18:30 a pozvání hosta do studia. Rozhovor s hostem se vysílá vždy po zpravodajském bloku Aktualności. Většinou je to člověk, který má přímou souvislost s hlavní zprávou dne. Pomocní editoři mají na starost přípravu headlinu a tzv. lišty, čili textu, který běží v průběhu Aktualności v dolní části obrazovky a upozorňuje na nejaktuálnější události. Jejich úkolem je také kontrola a synchronizace terénních redakcí. U každého vysílání jsou denně dva editoři, jeden hlavní a jeden pomocný. Střídají se každý den a jejich pozice je vždy určena délkou praxe a mírou odborných zkušeností. Důležitými osobami v redakci jsou také čtyři moderátoři, kteří kromě toho, že se prezentují na obrazovce, jsou také zodpovědní za přípravu textů, které budou číst ve studiu. Ty pak samozřejmě ještě kontroluje editor. Technickou stránkou se zabývají tři koordinátoři produkce, jejichž úkolem je rozdělovat štáby, plánovat výjezdy a zabezpečit technickou stránku vysílání. V kanceláři je každý den 8 redaktorů, kteří se dělí na ranní a odpolední směny.

1. Kolik redaktorů má vzdělání v oblasti médií?

„Ve většině případů redaktori nemaji ryze žurnalistické vzdělání. Mnoho z nich mělo žurnalistiku jako druhý obor. Nicméně si myslím, že vzdělání je důležité, a tak máme v redakci i redaktory, kteří si žurnalistické vzdělání doplňují a věnují se škole při práci. V naší redakci dávám často možnost i stážistům nebo studentům, aby mohli získat zkušenosti a dostat se do styku s praxí. Z těch nejlepších si pak postupně vychováváme svoje redaktory, kteří po absolvování školy mohou pracovat u nás.“ - Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualności TVP Katowice

Vyhodnocení

Pokud porovnáme systém v obou redakcích, tak největší rozdíl je právě v rozdělení vedoucích pozic a jejich kompetencí. V Ostravě má vysílání na starosti vždy editor, který sestavuje vysílání celý týden a má hlavní slovo v tom, jak bude vysílání vypadat, šéfredaktor plní pouze kontrolní funkci, jinak je celá zodpovědnost na editorovi. Kdežto v Katovicích jsou na jedno vysílání editoři dva, každý má přesně rozdělené kompetence a úkoly. Střídají se každý den, což jim umožňuje mít více času na přípravu témat na další den. V Katovicích má také větší slovo vedoucí redakce, který přímo s editory každý den připravuje témata a aktivně se podílí na tom, jak bude vysílání vypadat. Názory na otázku vzdělání jsou v obou studiích velmi podobná. Žurnalistické vzdělání je vítáno, ale není podmínkou, počítají se spíše zkušenosti a schopnosti člověka, který v redakci pracuje.

5. PODÍL NA CELOSTÁTNÍM VYSÍLÁNÍ

5.1. Podíl na celostátním vysílání ČT Ostrava

Jelikož je ostravské studio jedním ze 3 studií České televize v republice, je zřejmé, že v rámci celostátního vysílání bude mít i ostravské studio svůj podíl na reportážích, které se vysílají celostátně. Nejčastěji se jedná o příspěvky do zpravodajských relací vysílaných v rámci ČT 24 nebo do hlavních večerních Událostí.

Ostravští redaktoři mají povinnost každý den nabídnout téma editorovi. Ten se vždy ve tři čtvrtě na devět spojuje prostřednictvím telekonference s pražským regionálním editorem - to je editor, který má v Praze na starosti regiony a který si ho vyslechne. Regionální editor nabídne obvykle čtyři až pět témat z regionu do celostátního zpravodajství. Praha se poté ozve, které z těch reportáží si vybírá do Událostí. K tomu si redakce celostátních Událostí poptává tak zvané „podíly“ na reportážích, což jsou materiály, které se nedají natočit nikde jinde, než v konkrétním regionu. Týká se to velmi často nezaměstnanosti a určitých „regionálních specialit“.

„Vědí, že tady máme kvalitní lidi s přesahem např. do zdravotnictví jako je Iva Pískalová nebo lidé jako je Renáta Bilanová, která mluví polsky, tak si to poptají u nás v regionu, protože vědí, že tady ti redaktoři prostě mají tu síť širokou, pracují tady dlouho a jsou to ti praví odborníci, kteří jim někoho seženou. Takovým způsobem my se dostáváme do Událostí.

Pak je ještě speciální vysílání, my nabízíme každý den na ČT24 do studia 6 vstupů. Prostřednictvím DSNG vozu vstupujeme do vysílání ČT24, pro Studio 6 - to jsou různorodá témata, od kultury po politiku. Vždy ale témata musí mít punc aktuality. Musíme být plně kompatibilní, abychom byli schopní ihned vstoupit na ČT24.“ – Gabriela Lefenda, šéfredaktorka RS České televize Ostrava

Za měsíc březen bylo z redakce zpravodajství České televize Ostrava předáno do událostí celkem 54 příspěvků různého typu, od klasických reportáží, přes obrazové zprávy až po přímé vstupy, které byly vysílány celostátně.

5.2. Podíl na celostátním vysílání TVP Katowice

Katovické studio TVP je jedním ze 16 regionálních studií v Polsku. Díky své strategické poloze a pokrytí oblasti se skoro 5 miliony obyvatel je hned po varšavském studiu druhé nejvýznamnější. Je proto zřejmé, že se na celostátním vysílání bude podílet ve velké míře.

Přímo pro koordinaci a komunikaci s celostátními médii je ve studiu člověk, který to má všechno na starost – je to tzv. koordinátor pro celostátní pořady. Je to člověk, který vždy

sbírá požadavky z Varšavy a celého Polska, a ten je pak předává dál a rozděluje redaktorům.

„Je to člověk, který má mnoholeté zkušenosti a praxi ve zpravodajství. Každý den také naše redakce posílá návrhy reportáží do Varšavy. Mezi 7:00 a 8:00 sbírá editor náměty a témata. Asi v 8:30 editor a vedoucí redakce vybírají ta nejlepší témata, která budou nabízet Varšavě. V 9:00 je každý den telekonference s varšavským studiem, kde prezentujeme ty nejlepší náměty reportáží a oni si vybírají, která témata chtějí zpracovat. Tenhle výběr se prezentuje vždy dvakrát denně v 9:00 a v 18:30, kdy se posílají návrhy do nočního zpravodajství ve 22:00 a ranního v 7:30.“ Iwona Flanczewska – Rogalska, vedoucí redakce Aktualnosci TVP Katowice

Za měsíc březen bylo v celostátním vysílání zpravodajství TVP celkem 98 příspěvků z katovické redakce zpravodajství a 69 živých vstupů katovických redaktorů.

Vyhodnocení

Zajímavým rozdílem mezi katovickým a ostravským studiem je zejména to, že v Katovicích je jedna osoba, která má za úkol pouze přijímat a rozdělovat požadavky pro celostátní vysílání. Je to člověk, který je každý den k dispozici a veškeré požadavky v celého Polska jsou směřovány na něj. V ČT Ostrava je tenhle úkol určen editorovi, který kromě přípravy regionálního vysílání připravuje i náměty pro Prahu.

Závěr

„Televizní zpravodajství je určeno očím a uším diváka. Promlouvá k němu prostřednictvím kombinace pohyblivých obrazů, zvuků a mluveného slova, které je zatím nejpřirozenějším a nejkomplexnějším smyslovým zprostředkováním informací o okolním světě“²⁵

Obě televize jakožto veřejnoprávní média mají důležitou roli ve společnosti. Mají povinnost informovat diváka o veškerých důležitých věcech, které se v jeho okolí odehrávají. Obě redakce přispívají také v nemalé míře do celostátního vysílání.

Jak Události v regionech ČT Ostrava, tak Aktualności TVP Katowice jsou kvalitním zdrojem informací pro diváka, ačkoliv každá televize k prezentaci i produkci zpráv přistupuje jinak.

Cílem mé práce bylo zjistit, zda existují pozorovatelné rozdíly mezi regionálním zpravodajstvím v obou zemích.

Lze konstatovat, že největší rozdíly jsou ve způsobu uspořádání redakce a rozdělení kompetencí, v délce hlavního zpravodajského bloku a v celkovém konceptu zpravodajství.

V České televizi má redaktor větší zodpovědnost za svojí práci a výběr témat. Editor plní ryze kontrolní funkci.

TVP Katowice má více centralizovaný systém, kde je nejdůležitější osobou editor a šéfredaktor. Redakce je rozdělená na různá oddělení, reportéři spolu často kooperují a pracují společně. Také funguje přísná kontrola, na které se podílí nejen vedení redakce, ale i celé regionálního studio TVP v Katovicích. V polském studiu je také velmi detailně promyšlený časový harmonogram. Systém denního střídání redaktorů i editorů funguje velmi efektivně a to je nejspíše i jeden z důvodů, proč navzdory tomu, že Aktualności TVP mají identický počet redaktorů jako ostravské Události v regionech, jsou schopny produkovat více reportáží a zpravodajských materiálů.

---

²⁵ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. Praha: Karolinum, 2011, 144 s. ISBN 978-802-4618-999.

Jelikož polské zpravodajství je rozděleno denně do tří časových úseků, je logicky hlavní blok zpravodajství z regionu kratší, než v ostravském studiu České televize, kde je zpravodajství vysíláno dvakrát denně.

Obecně se dá říci, že Události v regionech ČT Ostrava jsou koncepčně zajímavější, je použita pestřejší paleta zpravodajských sdělení a obrazových prvků.

Oproti tomu Aktualnošci TVP Katowice více spoléhají v komunikaci s divákem na slovní vyjádření, reportáže jsou konstruovány tak, aby byly divákovi co nejbližší a svým způsobem „lidové“.

„Zprávy přinášejí nejen fakta, ale obsahují také základní hodnoty sdílené s ostatními členy společnosti.“²⁶

Obě televize v plné míře splňují nároky kladené na veřejnoprávní média. Divákovi přinášejí komplexní, důvěryhodné a aktuální informace.

---

²⁶ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

Summary

„News is supposed to be seen and heard, through combination of moving pictures, sound and spoken word. It is the most natural and comprehensive way of transferring information to the surrounding world.“²⁷

Both Česká televize and TVP Katowice studios have a very important role in society. They have a duty to inform the viewer about all important things going on. Both TV studios are producing a rather big number of reportages for nationwide television news. Události v regionech ČT Ostrava and Aktualności TVP Katowice are high-quality sources of information. However, each TV has a different way of presentation and production of news.

The goal of my work was to find out if there are any differences between these two local TV studios in Poland and the Czech Republic.

We can see that the biggest difference is in organization, and authorities in the studios. In Česká televize the reporter has a bigger responsibility for his own work and choice of topic of reportage. Editor has only the inspectional role.

TVP Katowice has a more centralized system of the work. The main person in the newsroom has an editor and chief editor. Newsroom is divided according to the specialization. Reporters cooperate and work together. There is also quite strong supervision of superior authorities.

The Polish news are shorter because they are divided into three parts during the day, in comparison to the Czech version, which is transmitted only once during the day.

Generally we can say that Události v regionech ČT Ostrava are more conceptually interesting and varied. Aktualności TVP Katowice focus more on communication with the viewer. Reportages are made to be closer to the viewer.

„News not only give the facts, but they consist of basic values of the society.“²⁸

Both TV comply with demands of public television. They give viewers complex, trustworthy and actual information.

---

²⁷ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. Praha: Karolinum, 2011, 144 s. ISBN 978-802-4618-999.

²⁸ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

Použitá literatura

Knihy:

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Vyd. 1. –Praha: Portál,2006.- 192s. IBSN 80-7367-096-8

JIRÁK, Jan – KOPLOVÁ, Barbora. Média a společnost. *Stručný úvod do studia medií a mediální komunikace*. Vyd. 1- Praha: Portál,2003.- 208s. IBSN 80- 7178-697-7

OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011,-144 s. IBSN 978-80-246-1899-9

JIRÁK, Jan a KOPLOVÁ, Barbara. Média dvacet let poté. *Media Twenty Years After*. Vyd. 1- Praha: Portál, 2009.- 384 s. IBSN 978-80-7367-446-5

OSVALDOVÁ, Barbora, KOPÁČ, Radim a TEJKALOVÁ, Alice. O reportáži, o reportérech. Vyd.1- Praha: Karolinum, 2010.- 130 s. IBSN 978-80-246-1781-7

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. Metody výzkumu medií. Vyd. 1- Praha: Portál, 2010.-296 s. IBSN 978-80-7367-683-4 (brož.)

KAPOUN, Pavel. *Média - obsahy, publika, účinky*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2011, 66 s. IBSN 978-807-4640-278.

ŠVIHÁLEK, Milan. *Padesát let Televizního studia Ostrava*. Vyd. 1. Ostrava: Česká televize, Televizní studio Ostrava, 2005, 198 s. IBSN 80-850-0553-0.

Weby:

Filmová databáze. *Fbd.cz* [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/162364-karel-kohout.html>

Česká televize: Vše o ČT. *Ceskatelevize.cz: Vše o ČT* [online]. [cit. 2013-08-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/prehistorie/>

Polskie Radio s.a.: Początki radiostacji warszawskiej. [online]. [cit. 2013-08-10]. Dostupné z: <http://historiaradia.neostrada.pl/Polskie%20Radio%20Warszawa.html>

Katowice nasze miasto: Oficiální web města Katowice. [online]. [cit. 2013-08-11]. Dostupné z: http://katowice.naszemiasto.pl/artukul/1233373,ryszard-barnert-i-historia-telewizji-katowice,id,t.html#czytaj_dalej

Seznam příloh

Příloha č. 1: Zápis vysílání Události v regionech ČT Ostrava (text)

Příloha č. 2: Zápis vysílání Aktualności TVP Katowice (text)

Příloha č. 3: Zápis vysílání Aktualności TVP Katowice – překlad (text)

Přílohy

Příloha č. 1: Zápis vysílání Události v regionech ČT Ostrava (text)

00:00- 00:08- Znělka Události v regionech

00:08- 00:37

- Headline 1: „Šest obviněných po řádění fanoušku na ostravských Bazalech. Fotbalová asociace a ministr školství připraví zákon proti chuligánům“
- Headline 2: „Největší modernizace tramvaji a vozového parku v Ostravě za posledních 15 let bude stát miliardu.“
- Headline 3: „Začala nejprestižnější matematická olympiáda na světě, hostí ji Ostrava.“

00:37 - 00:44- znělka

00: 45 - 06:48 – první zpráva01 - „otvírák“- Řádění na Bazalech řeší policie i politici

00:45 - 01:11

Iva KUBÁNKOVÁ, moderátorka

Začínají Události v regionech, dnes s Ivou Kubánkovou. Dobrý večer.

6 obviněných, takový je prozatímní výsledek sobotního řádění fotbalových chuligánů na stadionu na ostravských Bazalech. Situaci už začal řešit i ministr školství. Odpoledne se sešel s vedením fotbalového svazu. Běsnění na stadionech má začít řešit expertní skupina. Zástupci ostravského klubu odmítají, že by v sobotu bezpečnostní opatření podcenili

01:11- 03:51- reportáž 01 – *Řádění na Bazalech řeší policie I politici*

Iva PISKALOVÁ, redaktorka

Tereza KRUMPHOLZOVÁ, redaktorka

V první půli sobotního zápasu gól na Baníku nepadl. Jak se ale ukázalo, fotbalový výsledek skupinu chuligánů na tribuně nezajímal. Toužili po jediném - dostat se mezi příznivce Sparty. V ohrožení byli v tu chvíli opravdoví fotbaloví fanoušci a v mnoha případech rodiny s dětmi. Chuligáni řádili v jejich bezprostřední blízkosti.

fanyinka

Já jsem se strašně bála, takže ..., bylo to nepříjemné.

fanoušek

Byla úzkost, velká úzkost z toho, že vlastně nevíte, co nastane. Z toho byl největší pocit, jo, že ..., strach.

Iva PISKALOVÁ, redaktorka

Tereza KRUMPHOLZOVÁ, redaktorka

Stadion Bazaly patří k nejstarším v republice, na kterých se hraje první fotbalová liga, řada věcí tak už dnes nevyhovuje, například chybí více únikových východů pro diváky.

Miroslav PELTA, předseda FAČR

Ten stadion na Bazalech obecně nesplňuje přesně ty podmínky pro tu bezpečnost, ale to samozřejmě neomlouvá to, že pořadatelem utkání byl Baník, je za to odpovědný, a myslím si, ty důsledky a sankce, který z toho vzniknou, o těch bude rozhodovat již ve čtvrtek disciplinární komise Fotbalové asociace České republiky.

Jaroslav BAĎURA, mluvčí FC Baník Ostrava

My neuvažujeme o tom, že bychom, že bychom opět diváky rozdělovali ploty, jak to bylo kdysi. Lístky na jméno se neosvědčily, protože toto opatření odrazuje nejenom těch pár chuligánů, kteří by sem nepřišli, ale odrazuje i slušné diváky, kterým se nechce dávat svoje osobní údaje.

Iva PISKALOVÁ, redaktorka

Tereza KRUMPHOLZOVÁ, redaktorka

Policie vnikla mezi agresory, až když dostala pokyn od pořadatelů. Takový je totiž

platný zákon. V celách nakonec skončilo 31 nejagresivnějších útočníků.

Gabriela HOLČÁKOVÁ, mluvčí PČR MS kraje

Zahájili jsem trestní stíhání čtyř mužů, dále bylo sděleno podezření dalším dvěma mužům. Předpokládáme zahájení trestního stíhání dalších osob.

Iva PISKALOVÁ, redaktorka

Tereza KRUMPHOLZOVÁ, redaktorka

Na sociálních sítích se mezitím rozpoutala debata. Mnozí agresí a násilí na stadionech schvalují.

redaktor

"Tohle k fotbalu patří, jeden tým, jedna krev, do teď to nikomu nevadilo."

Pavel SRNÍČEK, trenér brankářů AC Sparta Praha

V cizině je to zažité generace ke generaci, protože tatínek vodí svého syna a jeho syn bude vodit zase jeho syna, i v Anglii to nevyřešili, že by to vyřešili za rok, za dva, za tři. Tam je to prostě časem.

Iva PISKALOVÁ, redaktorka

Tereza KRUMPHOLZOVÁ, redaktorka

Sobotní incident na Bazalech řeší i politici. Dopoledne se sešli ministr školství a šéf fotbalového svazu.

03:51- 06:48- rozhovor s hostem ve studiu

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Tak, další rizikový zápas už tento víkend. My se ale vrátíme ještě k tomu sobotnímu společně s Radimem Daňkem a velitelem sobotního opatření. Dobrý

večer.

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

Dobrý večer.

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Pane plukovníku, kolik lidí měla policie k dispozici a kolik z nich bylo přímo na stadionu.

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

Takže policie měla k dispozici u stadionu 290 aktivních policistů, na stadionu jsme měli pouze štáb a pouze takzvané spotery, což jsou pracovníci kriminální policie, kteří vlastně monitorují fanoušky a zájmové skupiny.

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Kdy dostali policisté od pořadatelské služby pokyn, že nezvládá a mají tedy zasáhnout.

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

Já bych to řekl takhle, na stadionu je štáb, ve kterém sedí kromě bezpečnostního pracovníka, vlastně klubu, i náš, náš policista a společně vyhodnocují celý průběh zápasu, v momentě, když bylo zřejmé, že pořadatelé nezvládají situaci, dostali jsme pokyn, stáli jsme hned za sektorem, přes který jsme prováděli zákrok, takže potom vstup byl ihned.

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Jak vy osobně hodnotíte zásah vašich lidí, protože třeba nejen na sociálních sítích řada lidí kritizuje policisty, že především ustupovali, že slzný plyn zasáhl třeba i

pokojné diváky.

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

Ono to je problematické, protože samozřejmě ti výtržníci při zákroku policie se vměstnali mezi normální diváky, my jsme použili opravdu slzný plyn pouze v jednom případě, kdy tam byl bezprostřední útok na policisty a snažili jsme se ochránit především vlastně diváky a matky s dětmi, které tam taky byly.

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Můžete přiblížit taktiku zasahujících jednotek právě při nepokojích na stadionech?

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

No, naši taktikou je především, aby nedošlo k újmě bezúhonných osob, jo, tady v tomto případě to bylo navíc úplně zřejmé, že ti útočníci se schovávají mezi spořádané občany a bylo potom velice problematické ten zákrok jakoby ukončit. To, že, to, že vlastně je nám vyčítáno, že jsme ustupovali, to byla naše taktika, my jsme v podstatě eliminovali protiprávní jednání a pak jsme se vrátili na pozice. Pořadatelé věděli, že pokud bude útok pokračovat po zahájení utkání, pak utkání bude ukončeno.

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Tak, jak by podle policie měl tedy vypadat nějaký mechanismus, mělo by být vše lépe zaštitěno ze strany organizátorů, anebo by právě policie měla mít více pravomocí podle vás?

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

Podle mě situace je taková, že vše se musí začít řešit od zákonů a samozřejmě od stadionu, stadiony nejsou tady uzpůsobeny a zrovna ty Bazaly k tomu, aby vlastně se tam hrály takové zápasy, když bylo Mistrovství Evropy ve fotbale ve Wroclawi, tam je

moderní stadion, začíná to u vstupu, kde jsou v podstatě turnikety, kde probíhá snímání obličejů, sofistikovaný kamerový systém a pak jsou sektory oddělené mezi diváky tak, že vlastně ty protistrany se k sobě vůbec nemají šanci dostat.

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Tak uvidíme, jaký zákon připraví ministr školství. Pane plukovníku, děkuji za rozhovor.

Radím DANĚK, náměstek krajského ředitelství pro vnější službu

-----

Taky vám děkuji. Přeji pěkný večer.

06:48- 08:50- reportáž 02 – Fotbalové milníky ve Velké Británii

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

No, a s agresivními fanoušky se potýkali v 80. letech především v Anglii. Zpřísnění pravidel pro vstup na zápasy přinesly ale až dvě tragédie, při kterých přišlo dohromady o život 135 lidí.

Radek WIGLASZ, redaktor

-----

29. květen 1985. Černé datum v historii evropské klubové kopané. Při potyčkách v hledišti v Bruselu, které vyprovokovali fanoušci Liverpoolu, zůstalo na tribunách 39 mrtvých a 600 zraněných, především Italů, kteří přijeli podpořit Juventus Turín. Zápas se odehrál, ale pro Liverpool byl v evropských pohárech na 6 let poslední. A 5-letý zákaz dostaly všechny ostatní anglické kluby. Vláda Margaret Thatcherové pak zpřísnila podmínky pro pořádání zápasů, na stadiony by se už neměli dostat ti největší rváči a třeba i za vhození dýmovnice, hrozí fanouškům doživotní zákaz vstupu na fotbalové zápasy, anebo vězení. Přesto v roce 89 dochází k vůbec největší fotbalová tragédie - Hillsborough. A opět se v ní ocitli fanoušci Liverpoolu. Při semifinále FA Cupu proti Nottinghamu se na stadion dostalo víc fanoušků než mělo i kvůli pochybení policie. Při následné tlačenci zemřelo přímo

na stadiónu 94 lidí a další 2 poté na následky svých zranění. Nejmladšímu bylo 10 let. Za všechno mohl plot, který v té době odděloval všechny tribuny na anglických stadionech od hřiště a to právě kvůli agresivním Rowdies. Na něj se pak namačkali fanoušci. Britská vláda pak nařídila všem klubům, aby na stadionech byla jen místa k sezení a fanoušky od té doby kontroluje také kamerový systém. Některé kluby pak prodávají lístky jen registrovaným příznivcům. A ploty stejně jako potyčky ze stadionů definitivně zmizely. Radek Wiglasz, Česká televize.

08:50- 10:58- reportáž 03 – Ostrava chystá obrovský tendr

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Největší modernizace vozového parku tramvají a trolejbusů v Ostravě za posledních 15 let. Dopravní podnik krajského města chce pořídit desítky nových nízkopodlažních vozidel a další zrekonstruovat. Vyjde to na téměř miliardu korun. Nové tramvaje a trolejbusy vyjedou do podzimu příštího roku.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Rozesmátý smajlík na tramvajovém informačním panelu. Slavné československé tramvaje typu T3 by ale teď spíše měly ukazovat obličej zachmuřený. Dopravní podnik se chce postupně všech starých tramvají a trolejbusů zbavit nebo je radikálně přestavět.

Roman KUDLAČKA, ředitel DP Ostrava

V rámci zvýšení komfortu pro naše cestující, přechod na stoprocentní nízkopodlažnost, z důvodu toho, abychom zvýšili i ekologii našich vozidel.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Životnost tramvaje je minimálně 30 let.

Právě těch nejstarších typů, které spotřebovávají navíc ještě největší množství energie, má dopravní podnik ještě 50.

Miroslav ALBRECHT, mluvčí DP Ostrava

Aktuálně pořizujeme především středně kapacitní typy vozidel, které nahradí postupně ty nejstarší dochované tramvaje, které tady ještě v provozu máme.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Ostravský dopravní podnik teď vypsal tendr na dodávku nových nízkopodlažních tramvají a bezbariérových trolejbusů. Cena? Bez DPH téměř 950 milionů. Od přelomu století největší investice.

Roman KUDLAČKA, ředitel DP Ostrava

V současné době soutěžíme 10 tramvají, 12 rekonstruujeme a 10 trolejbusů. V případě, že nám zůstanou nějaké prostředky, budeme mít možnost rozšířit o dalších 10 tramvají a další 2 trolejbusy.

Michal SOBEK, mluvčí Regionální rady Moravskoslezské

Dopravní podnik Ostrava nyní získá 265 milionů korun z evropských fondů a navazuje to na již dříve schválenou dotaci 330 milionů korun.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Pokud by dopravní podnik pořídil maximum nových vozidel, do každé druhé tramvaje a 90 procent trolejbusů by lidé mohli nastupovat pohodlněji bez nutnosti stoupat po schodech. Ušetří se také statisíce a miliony na spotřebě elektřiny. Letos pořízené tramvaje a trolejbusy budou v provozu nejpozději v říjnu příštího roku. Kompletní výměna všech starých typů vozidel za nízkopodlažní ale nastane v Ostravě podle odhadů nejdříve za 10 let. Michal Polášek, Česká televize, Ostrava.

10:58- 11:25- čtená zpráva - Nemocnice letos dostanou 2 miliardy jako kompenzaci za

zrušené stokorunové poplatky

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Nemocnice letos dostanou 2 miliardy korun jako kompenzaci za zrušené stokorunové poplatky za hospitalizaci. Rozhodla dnes vláda. Návrh je součástí plánu ekonomické stabilizace resortu, odboráři ale žádají i další kroky, například odkup nedobytných pohledávek zdravotních pojišťoven. Koalice počítá od příštího roku se zrušením poplatku za recept a návštěvu lékaře. Návrh na pravidelnou valorizaci odvodů státu dnes neprošel.

11:25- 13:30- reportáž 04- Nová průmyslová zóna

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Až tisíc nových pracovních míst. Lidé by je mohli najít v nové průmyslové zóně, která vznikla v areálu bývalého Dolu Dukla. Slavnostně byla otevřena dnes. Vlastníkem 34 hektarů v Dolní Suché u Havířova je společnost RPG a město Havířov. Ti se nyní snaží do lokality nalákat nové investory. Více ví Pavla Daňková. Pavlo, kolik revitalizace celé oblasti stála a kdo ji platil?

Pavla DAŇKOVÁ, redaktorka

Dobré odpoledne. Přeměnit bývalý hornický areál na novou průmyslovou zónu stálo bezmála 220 milionů korun a hradilo ho ministerstvo financí. Za projektem jako takovým, který začal vznikat v roce 2007, stojí město Havířov a také společnost RPG. A zejména také potřeba řešit nová pracovní místa nejen pro obyvatele Havířova, ale také Karvinska a Frýdeckomístecka. Za vším samozřejmě také stojí současná situace společnosti OKD, která se rozhodla uzavřít Důl Paskov. O práci v něm přijdou právě lidé z těchto oblastí. Dopravně je průmyslová zóna Dukla Industrial Park velmi dobře umístěna na křižovatce evropských dopravních tepen sever - jih a východ - západ a to jak železničních, tak i silničních. Jedná se především o dálnici D1 do Bohumína, pokračující dále na sever směrem do Polska, na jih táž dálnice D1 míří přes Brno až do Vídně nebo Slovenské republiky. Co

se týká dalšího využití, město také doufá, že tady vznikne prostor pro další občanskou vybavenost, že by tady mohly vyrůst restaurace a další kulturně sportovní zařízení a prostor by tady mělo najít také pietní místo, které by připomínalo tragédii z roku 1961, kdy v Dole Dukla zemřelo 108 horníků. Co se týká toho zájmu investorů, tak o tom už v tuto chvíli zástupkyně celého areálu Eva Spasovová.

Eva SPASOVÁ, zástupce společnosti Dukla Industrial Park, s. r. o.

Máme rozjednáno asi se dvěma investory, jejich zájem o vstup do areálu, ale zatím nemůžu jmenovat. Jsou to firmy, které podnikají v lehkém průmyslu, čili je to v souladu s tím, co tady město očekává. A rozhodnuto bude koncem léta.

13:30- 13:57- čtená reportáž- Radnice v Třinci chybovala ve zhruba 30-milionovém tendru na údržbu zeleně ve městě

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Radnice v Třinci chybovala ve zhruba 30-milionovém tendru na údržbu zeleně ve městě. Od Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za to dostala pokutu 30 tisíc korun. Pokuta je pravomocná, třinecká radnice se proti ní neodvolala. Podle Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zadávací dokumentace k zakázce připouštěla rozdílný výklad při zpracování nabídkové ceny. Požadavky radnice byly nejasné, rozsah prací, které měly firmy dělat, nebyl stanovený dostatečně podrobně.

13:57- 16:28- reportáž 05-Matematici soutěží v Ostravě

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Ostrava hostí nejprestižnější matematickou olympiádu na světě. Na půdě Vysoké školy báňské dorazila šedesátka nejnadanějších matematiků a programátorů ze středních škol z celé republiky. Pod heslem "Matematika se vrací domů" chtějí organizátoři tento předmět, který se na středních školách dostává do pozadí, opět

zvýznamnit.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Nejlepší matematik v Ostravě. Takovým titulem se může chlubit Honza Špaček z porubského Wichterlova gymnázia. Brzy k němu může přidat i titul nejlepšího matematika v republice.

Jan ŠPAČEK, účastník olympiády z Ostravy

Rád bych se umístil aspoň v první polovině. Vnímám to tak, že většina je lepší než já.

osoba

Tak. Mají všichni?

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Tři úlohy, čas řešení - 4 hodiny.

Bez kalkulaček, bez tabulek. Nejde o to něco obyčejně spočítat, ale vyřešit.

Jaromír ŠIMŠA, předseda Ústřední komise matematické olympiády

Vyžadují nesmírný důvtip, intuici, logiku, takže se rozhodně nejedná o úlohy maturitní obtížnosti.

Jan ŠPAČEK, účastník olympiády z Ostravy

Matematika je v podstatě jenom abstraktní myšlení, logika, to znamená, že všude, kde potřebujete přemýšlet, tak se vám může hodit, je to víceméně cvičení mozku.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Tato nejprestižnější matematická olympiáda se koná každý rok už 63 let. Ostrava

ji hostí, vůbec poprvé. Jejím cílem přitom není jen najít nejlepší z nejlepších, ale i vzbudit zájem a vrátit matematice prestiž.

Antonín BALNAR, pořadatel, ředitel Wichterlova gymnázia, Ostrava

-----

Jsme v jakési krizi, co se týká vyučování matematiky, protože na gymnáziích se matematika učí málo, ten počet hodin není takový, jaký by si matematika zasloužila.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Dopady toho, že některé střední školy vyučují matematiku jen do třetího ročníku, vnímají i vysoké školy, hlavně ty technicky zaměřené.

Petr NOSKIEVIČ, prorektor pro studium, VŠB-TU Ostrava

Tak se musí kolikrát předřadit jakýsi tutorial základů středoškolské matematiky, a to už ubírá kapacitu tomu vysokoškolskému studiu a stojí to i úsilí našich pedagogů.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Olympijské klání matematických mozků trvá v Ostravě až do pátku, v půlce týdne si síly změří nejlepší programátoři. Mezi nimi opět i Honza Špaček. Pokud uspěje, čeká ho cesta do celosvětového kola na Tchaj-wan, nejlepší matematici zase odletí reprezentovat Česko do Jihoafrické republiky. Alexandra Přechková, Česká televize, Ostrava

16:20- 16: 27- přehled dalších zpráv

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

A co dál ještě nabídnou Události v regionech? 17 let uplyne od povodní v Zátoru na Krnovsku, obyvatelé vzpomínají, vedení obce připomíná důležitost přehrady v Nových Heřminovech.

Podíváme se za hláskaři, tedy těmi, kteří ručně zvedají a spouštějí závory. Alexandra Přečková byla v Holasovicích na Opavsku, kde pracují jedni z posledních hláskařů u nás.

16:27-16:28- znělka

16:28- 18:39- reportáž 06- V Zátoru volají po přehradě

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

V Zátoru na Krnovsku vzpomínali na povodně v roce 1997. Více než polovina obce byla tehdy zaplavená a voda napáchala škody za stovky milionů. Vzpomínkou na ničivý rok 97 chce ale vedení obce taky připomenout důležitost přehrady v Nových Heřmínovech.

Vendula HORNÍKOVÁ, redaktorka

Zátor na Krnovsku. Obec s 1500 obyvateli. Před necelými 17 lety byla polovina vesnice pod vodou. Škoda na infrastrukturu, mostech a majetku byla asi 250 milionů. 12 domů pak muselo jít k zemi. Jeden příklad za všechny. Dům paní Matějákové stál v 97. roce v těchto místech. Při povodni ho ale kompletně zaplavila voda a ze střechy musela celou rodinu evakuovat helikoptéra.

Marie MATĚJKOVÁ, obyvatelka Zátoru

Na tom polorozbořeném domě vylezl zeť, bílou plachtou jsem mu dala, mávej, tak nás potom zachránili.

Vendula HORNÍKOVÁ, redaktorka

Při každém dlouho trvajícím dešti místní trnou hrůzou. Silnice se tady doopravovaly až v roce 2002 a někteří své domy rekonstruují ještě dnes.

Salome SÝKOROVÁ, starostka Zátoru /SNK ED/

Zátor po povodních byl téměř k nepoznání, protože všude tady kolem dokola, kde se díváte, tak všude byly hromady nějaké suti, všude byly hromady různého materiálu, všude byly vyvrácené stromy. A samozřejmě všude byly hromady uhynulých zvířat.

Vendula HORNÍKOVÁ, redaktorka

Ne každý si ale ničivou vodu pamatuje. Připomenout si, jak to v obci před 17 lety vypadalo, přišly desítky lidí. Vedení Zátoru chce vzpomínkou taky připomenout důležitost přehrady v Nových Heřmínovech. Pokud by totiž přehrada stála, další povodeň už by tak ničivá být nemusela.

Jiřina MÍČKOVÁ, obyvatelka Zátoru

Já jsem tu bohužel nebyla, já jsem byla naštěstí o prázdninách u babičky, jsem slýchala od maminky, volala vždycky babičce, jakože je to hrůza.

Salome SÝKOROVÁ, starostka Zátoru /SNK ED/

Obec, bych řekla, že po těch 15 letech je velmi hezká, výstavná a byla by velmi škoda, kdybychom zase o to znovu přišli. Ti lidé trpí depresi tady z tohoto stavu, já se ani nedivím, protože já sama z toho mám hrůzu.

Vendula HORNÍKOVÁ, redaktorka

Plán stavby přehrady v Nových Heřmínovech je starý už desítky let. V dubnu 2008 ale vláda rozhodla o její výstavbě. I když některé pozemky na území obce už vykoupené jsou, část obyvatel se přehradě ale stále brání. Vendula Horníková, Česká televize, Zátor.

18:39- 20:36- reportáž 07- Jak se žije hláskařům?

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Hláskař. Povolání, které už téměř vymřelo. Jedni z posledních hláskařů v

republice pracují na železniční zastávce Holasovice na Opavsku. Jejich náplní práce je ručně zvedat a spouštět závory a ovládat návěstidla. Tato zastaralá zabezpečovací zařízení ale v příštím roce plně nahradí automatika.

Lada NEZVALOVÁ, hláskářka, Holasovice

Vlak 23/507 v Opavě-západ, rozumí, Nezvalová.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Ať prší, sněží, je zima nebo teplo. Lada Nezvalová spouští závory 60-krát za den. Ručně.

Lada NEZVALOVÁ, hláskářka, Holasovice

Musím to otočit 14-krát.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

A pak rychle dovnitř postavit návěstidla. Na akci má pouze 3 minuty.

Lada NEZVALOVÁ, hláskářka, Holasovice

Jako první se staví návěstidlo, dost ztuha, a posléze předzvěst, ještě více ztuha.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Po celou dobu musí být navíc v neustálém kontaktu se sousedními stanicemi.

Lada NEZVALOVÁ, hláskářka, Holasovice

Tady mluvím jenom se stanicí Opava-západ a tady mluvím jenom se stanicí Skrochovice. A v podstatě jim vždycky oznamuji, jak tomu západu, tak těm Skrochovicím, že ať už jede ten vlak zprava nebo zleva, mnou prostě projel a můj úsek

je volný.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Holasovští hláskaři už ale možná brzy nebudou mít co na práci, zdejší trat' totiž čeká v příštím roce modernizace.

Marek ILLIAŠ, mluvčí SŽDC

Přejezd bude modernizován podle současných norem a trendů, budou zde výstražná světla a automatické závory.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Na asi 100 let starém nádraží v Holasovicích se střídá 5 hláskařů. Nejen oni, ale i ostatní lidé v obci o svou raritu přijít nechtějí.

Lada NEZVALOVÁ, hláskařka, Holasovice

Dělám práci, která mě baví. A určitě mi bude líto až si sbalím fidlátka a půjdeme zase o stanici dál.

Dobroslava KLUSÁKOVÁ, předsedkyně o. s. Slezský venkov, Holasovice

-----

Ono se to vlastně pojí i s našimi předky taky ta budova, proto chceme, aby se nám zachovala, v celé republice těch budov ubývá.

Alexandra PŘEČKOVÁ, redaktorka

Takto zastaralé zabezpečovací zařízení mají po celé republice už jen desítky obcí. V Holasovicích by chtěli aspoň zachovat nádražní budovu a závory na ruční pohon vystavit v místním muzeu. Alexandra Přečková, Česká televize, Holasovice.

20:36- 21:01- čtená zpráva- Mezi vítězi soutěže o Cenu Macieja Plazynského je redaktorka ostravského studia ČT Renáta Bilanová

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Mezi vítězi letošního ročníku soutěže o Cenu Macieja Plazynského pro novináře a média určené Polákům v zahraničí je i redaktorka ostravského studia České televize Renáta Bilanová. O životě polské menšiny v naší zemi informuje v magazínu vysílaném na 1 a na Internetu. Porota volila vítěze ze 116 návrhů z 22 zemí. Předání cen proběhne 12. dubna v Gdyni.

21:01- 22:52- reportáž 8- Dánští architekti v Ostravě

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

Budova Opery je jedním ze symbolů Sydney, Velký oblouk zase Paříže. Obě stavby jsou dnes ale hlavně symboly dánské architektury, kterou teď můžou poznat návštěvníci Domu umění v Ostravě. Výstava představuje největší díla dánských architektů, která vznikla v 21. století, po celém světě.

Tomáš VZOREK, redaktor

Výstava současné dánské architektury je součástí festivalu Architektura. Ukazuje tvorbu dánských architektů především za poslední dekádu. I během ní vznikla řada staveb, které získaly mezinárodní věhlas.

Tadeáš GORYCZKA, kurátor výstavy, architekt

Dánská architektura je stále, bych řekl, úspěšnější už jenom to, že třeba je tady slavná budova kongresová, koncertní Harpa v hlavním městě Reykjavíku na Islandu, svědčí o tom, že dánská architektura se nerealizuje jenom v Dánsku, ale i mimo něj a získává ceny.

Ondřej VYSLOUŽIL, architekt

Možná největší vliv dánské architektury je na oblasti nebo v oblasti urbanizmu, v urbanistické tvorbě a tvorbě městského prostoru, to je možná v dnešní době stěžejní.

Tomáš VZOREK, redaktor

Dánští architekti se prosadili i v zámoří. Jan Gehl a jeho tým například získal řadu prestižních ocenění za svůj projekt v New Yorku, právě díky hodnotám pro dánskou architekturu typickým, šetrnosti k životnímu prostředí a důrazu na zdravý životní styl.

Ondřej VYSLOUŽIL, architekt

Tady vidíte vlastně Time Square, jak vypadá po zásahu těchto architektů, kdy místo rušné křižovatky tam vznikl prostor, který je, který je velmi dobře využitelný například při pauzách po práci nebo při nějakých volnočasových aktivitách.

Tomáš VZOREK, redaktor

Výstavu architektury v Domě umění doplňuje výstava Město v pohybu přímo na Masarykově náměstí v Ostravě. Ta je zaměřená především na jízdní kolo jako každodenní dopravní prostředek a prezentuje tak zdravější životní styl Dánů. Tomáš Vzorek, Česká televize, Ostrava.

22:52- 23: 04- odhlášení ze studia

Iva KUBANKOVÁ, moderátorka

První regionální zprávy vysílané odtud z ostravského studia České televize nabídneme

zítra ve 12:20. Večerní Události v regionech už končí, přeju hezký večer.

23:04- 23:08- znělka

23:08- 23:58- Počasí

23:58- 24:05- závěrečná znělka

Příloha č. 2: Zápis vysílání Aktualności TVP Katowice (text)

24.3.2014

18:30 - 18:58

00:00-00:23- jingiel zapowiadający

00:23 - 00:32

Łukasz Miąsik- moderator

Łukasz Miąsik, dzień dobry Państwu, jest poniedziałek, 24-ty marca czas na główne wydanie Aktualności. Oto najważniejsze wydarzenia dnia.

00:32 – 01:17

HEADLINE

ONKOLOGIA - ZEGADŁO

System bez kolejek, czyli batalia o zdrowie i życie.

FILHARMONIA - POLOCZEK

Filharmonia śląska gotowa. W oczekiwaniu na wielkie otwarcie.

MORSY - OSLIZŁO

Morsom wstęp wzbroniony. Zimowy zakaz kąpieli na Jurze.

Obrazki + muzyka na zejście.

01:17 – 04:03 – reportaż 1

ONKOLOGIA

Reporteży- W. Bularz, J. Zegadło, A. Szafrńska

Szybko, kompleksowo, dzięki czemu skuteczniej - tak ma wyglądać walka z nowotworem według ministra zdrowia. Na początek recepta Bartosza Arłukowicza, mająca przyspieszyć leczenie onkologiczne. Niektóre szpitale na Śląsku już od ponad roku wdrażają podobne

rozwiązania. Czy to znaczy, że ministerstwo wyważa otwarte drzwi - pytał Jakub Zegadło

Za rękę aż do zdrowia - chorych na raka będzie prowadzić ministerstwo zdrowia. Mikołowski szpital świętego Józefa na rękę pacjentkom.. idzie już od roku.

pacjentka

“Szybko, świetnie i na temat.”

Terapia objęła kobiety chorujące na raka piersi. W walce z nowotworami mikołowską placówkę wspiera katowicki szpital Leszczyńskiego. Obie lecznice - pilotują chore od diagnozy do końca terapii .

Zbigniew Gruszka- ordynator oddziału chirurgii szpitala św. Józefa w Mikołowie

“Chora wie, gdzie ma się zgłosić na następny etap leczenia i potem, po naszym leczeniu operacyjnym chora również wie, że może pójść do onkologa, konkretnej placówki i tam ktoś się nią dalej zajmie))

Kompleksowa terapia raka piersi na Zachodzie znana jest od kilkunastu lat. W Polsce - tylko kilku szpitalom. Dyrektor mikołowskiej placówki uważa, że nowy pakiet kolejkowy resortu zdrowia to nie rewolucja, a równanie do najlepszych.

Władysław Perchaluk- dyrektor szpitala św. Józefa w Mikołowie

“Pan minister postulował i odnosił się do standardów, jakie od dłuższego czasu są i obowiązują w Unii Europejskiej. Wyszliśmy od tak zwanego standardu kompleksowej usługi”

Bartosz Arłukowicz- minister zdrowia

“2 tygodnie do specjalisty od lekarza rodzinnego, 4 tygodnie na wczesną i pogłębioną diagnostykę”

Koordinowanie leczenia pacjentów od A do Z, przyspieszenie diagnozy do 9ciu tygodni i premie dla lekarzy - to tylko niektóre propozycje ministerstwa zdrowia, które mają usprawnić system.

Bartosz Arłukowicz- minister zdrowia

“Jeżeli ktoś nie będzie przestrzegał jakości bądź terminów, nie będzie mógł być w tym systemie finansowania,”

Tu w Beskidzkim Centrum Onkologii na zabieg radioterapii czeka się dwa miesiące. Na zabieg chirurgiczny - miesiąc. Czas oczekiwania na chemioterapię to dwa tygodnie.

pacjentka

“Niech popatrzy, ile tu jest ludzi, co w kolejce stoi do lekarza. To wszystko do onkologa idzie.”

Kolejki i limity w kontraktach to, zdaniem dyrektorów szpitali -naczynia połączone. Gdy znikną jedne, znikną i drugie.

Rafał Muchacki- Beskidzkie Centrum Onkologii

“Mam nadzieję, że procedury onkologiczne będą nielimitowane, czyli pomoże nam po prostu finansowo. I to jest rzecz podstawowa. Mamy procedury onkologiczne, które nie są w stu procentach płatne, a teraz mam nadzieję, że będą w stu procentach płatne”

Bo nadwykonania to bolączka większości szpitali w regionie. Za 89 procent z nich w zeszłym roku zapłacił Śląski NFZ. Nowy plan resortu to nowe wyzwania.

Małgorzata Doros- Śląski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia

“Teraz będziemy musieli się zastanowić nad opracowaniem takiego mechanizmu finansowania, który pozwoli nam na systematyczne, comiesięczne płacenie większej ilości świadczeń”

Pakiet reform ministerstwa zdrowia wejdzie w życie na początku przyszłego roku. Przykład śląskich szpitali wskazuje, że zamiast rewolucji, czasem wystarczy ewolucja. A gdy dzięki niej pacjent wychodzi na pierwszy plan - wszystkim wychodzi to na zdrowie. Jakub Zegadło, Aktualności.

04:03 – 04:17

SŁOWO GOŚĆ

Jak walczyć z zatorem ...przed drzwiami do specjalistów - m.in. o to zapytam dr'a Tomasza Romańczyka - nowowybranego członka naczelnej rady lekarskiej. Gość Aktualności jak zwykle o 18:50 - polecam i zapraszam.

04:17 – 06:31

Maciej Poloczek- redaktor

FILHARMONIA- reportaż 2

Na ten moment czekali muzycy i melomani. Z dużym poślizgiem, zakończyła się rozbudowa gmachu Filharmonii Śląskiej. Realizacja inwestycji miała trwać dwa lata - przedłużyła się o kolejne dwa. Znacznie wzrósł także koszt inwestycji, ale - jak przekonują artyści - było warto. Maciej Poloczek.

Pierwsze dźwięki w przebudowanym gmachu.

Po blisko pięciu latach tułaczki muzycy Filharmonii Śląskiej wrócili do domu.

Mirosław Jacek Błaszczyk- dyrektor Filharmonii Śląskiej

“Mamy komfort w garderobach, mamy komfort na estradzie, mamy dobrą atmosferę. Cóż więcej tylko pracować i dawać miłe chwile naszym melomanom.)”

Dziś wszystko gra, ale prace nie szły jak z nut. Zaplanowana na dwa lat inwestycja, trwała cztery. A Komisja Europejska zagroziła, że cofnie unijną dotację na rozbudowę.

Przemysław Smyczek- dyrektor oddziału Urzędu Marszałkowskiego woj. Śląskiego

“Owszem obsuwa tak, ale chyba to co udało się zrobić dzięki temu, że wyszły te mankamenty w obiekcie, w projekcie spowodowały, że mamy naprawdę obiekt na miarę 21. wieku.”

Trzeba było do tego dołożyć. Koszt inwestycji z planowanych trzydziestu milionów złotych wzrósł do blisko pięćdziesięciu. Nieco ponad dwadzieścia to unijne dofinansowanie.

Były też problemy prawne, przeciwko rozbudowie protestowała właścicielka sąsiedniej kamienicy. Na placu budowy zmienił się także wykonawca i nie brakowało chwil zwątpienia.

Alojzy Malczak- wykonawca Motostal Warszawa

“Były trudności po drodze, które odkryliśmy po pierwszym etapie robót, czyli te trudności związane ze stabilnością budynku, z wytrzymałością budynku, ścian, stropów itd.)”

To serce, największa duma i największy instrument filharmonii. Pierwsze na Śląsku organy koncertowe. Kosztowały blisko trzy miliony złotych, a ich montaż trwał miesiąc.

Joanna Masarczyk-Bełz – koordynator przebudowy filharmonii

“W organach znajduje się między dwa i pół tysiąca a trzy tysiące piszczałek. Przy czym pracownicy firmy Schuke nie byli mi w stanie dokładnie powiedzieć, bo powiedzieli, że oni po prostu tego nie liczyli.)”

Tysiące piszczałek i orkiestra filharmoników zagrają już w najbliższy piątek na uroczystym otwarciu przebudowanego gmachu. Bilety na weekendowe koncerty rozeszły się w niecałe trzy godziny.

Maciej Poloczek, Aktualności.

06:31 – 07:14

Marcin Tulicki- reporter

DOKP VOICE- wiadomość czytana

Antywizytówka stolicy województwa - na reszcie przestanie straszyć. Jest zgoda na wyburzenie gmachu DOKP w Katowicach. Wieżowiec w centrum miasta - przy rondzie - ma być rozebrany tradycyjną metodą. Trwają ustalenia kiedy rozpoczną się prace rozbiórkowe.

Rozbiórka najprawdopodobniej rozpocznie się pod koniec roku. Wcześniej w Katowicach będą się odbywać imprezy sportowe - turniej tenisowy i mistrzostwa świata w siatkówce. Władze miasta nie chcą, aby rozbiórka wieżowca odbywała się w tym samym czasie. Wybudowany czterdzieści lat temu biurowiec, opróżniony przez kolej, za blisko trzydzieści milionów złotych kupiła prywatna firma, która teraz go wyburzy. I zapowiada, że w tym samym miejscu postawi nowy budynek.

07:20 – 10:06

Przemysław Adamski-reporter

INSTALACJA- reportaż 3

Pierwszy na świecie georeaktor do podziemnego zgazowania węgla -uruchomiony. Technologia, nad którą prace rozpoczęły się dokładnie 100 lat temu pozwala przetworzyć węgiel - bez konieczności jego wydobycia - na gaz. Naukowcy Głównego Instytutu Górnictwa do eksperymentu przygotowywali się od 4 lat. Georeaktor, w którym 400 metrów pod ziemią spalany jest węgiel, działa w czynnej kopalni. Czy przerobienie węgla na gaz pozwoli na uzyskiwanie nowego paliwa tanim kosztem? Odpowiedzi w kopalni Wieczorek w Katowicach, szukał Przemysław Adamski.

30 metrowy rurociąg - to jeden z najważniejszych elementów georeaktora zbudowanego w chodniku kopalni Wieczorek. Umieszczonym w nim 6 kilogramowym zapalnikiem naukowcy wywołali podziemny pożar.

Górnik- “Będziemy chcieli ten pożar, trzymać pod kontrolą”

Niekontrolowane pożary, które samoistnie wybuchają w kopalniach prowadzą często do katastrof. Tym razem jednak pożar w 1200-tu tonowym złożu węgla górnikom- którzy kilkaset metrów dalej wydobywają węgiel tradycyjną metodą - zagrażać nie będzie, nawet gdyby wymknął się spod kontroli.

Ryszard Gowarzewski- kierownik działu wyntylacji

“Mamy 3 linie obrony, w każdej chwili będzie można ten rejon zaizolować, bez uszczerbku dla kopalni”

Marek Pieszczał- dyrektor kopalni Wieczorek w Katowicach

“Ten zakres zabezpieczeń, pozwala na zapewnienie bezpieczeństwa ruchu zakładu, pracujących tu ludzi jak i bezpieczeństwa powszechnego.”

Dla bezpieczeństwa, droga do georeaktora została dziś zalana wodą. Proces podziemnego spalania węgla monitoruje kilkadziesiąt czujników.

Sylwia Jarosławska-Sobór – Główny Instytut Górnictwa

“Jest to technologia przyszłościowa, przyjazna do wykorzystania takich pokładów węgla,

których nie da się wydobyć tradycyjnymi metodami.”

Ze spalonego w kopalni węgla powstanie między innymi wodór, który na powierzchni gromadzony jest w zbiornikach.

Dr. inż. Piotr Mocek- Zakład Oszczędności Energii

“Gaz z podziemnego zgazowania powinien być oczyszczony do parametrów pozwalających na jego energetyczne wykorzystanie.”

W ciągu godziny eksperymentalna instalacja pozwala na uzyskanie ponad pół tony wodoru - tyle wystarczy by wyprodukować około 3 megawatów energii. Można nią zasilić średniej wielkości osiedle.

Ostatnie próby przerobienia węgla na paliwo energetyczne prowadzono już podczas drugiej wojny światowej. Ale węgiel zgazowywano na powierzchni.

Wojtek Jaros- Katowicki Holding Węglowy

“W zakładach chemicznych w Oświęcimiu z syntezy powierzchniowej produkowane było paliwo do ciężarówek.”

Być może na przemysłowe wykorzystanie tej technologii nie będzie trzeba czekać dziesiątek lat, ale już wiadomo, że gaz z węgla nie będzie alternatywą, dla gazu ziemnego. Jest jednak szansa, że mimo 100 lat przygotowań, znacznie szybciej będzie wykorzystywany na skalę przemysłową niż gaz z łupków. Przemysław Adamski, Aktualności

10:07-12:00

Joanna Karwot- redaktor

PIES- reportaż 4

Teraz w Aktualnościach... pieskie życie niepełnosprawnego ...kundla. Trzy miesiące temu błąkał się w okolicach Torunia. Częściowo sparaliżowanego czworonowca udało się uratować i ...dać mu szansę na prawdziwy spacer - z pomocą dwóch kólek. Smoky tymczasowo mieszka w Budziskach koło Kuźni Raciborskiej. Ale opiekunowie szukają dla niego stałego domu. Joanna Karwot.

Smoky. Mały kundel z wielką raną... nie tylko w sercu.

Dominika Kalabińska - "Fundacja Viva!"

“W połowie grudnia znalazłam go z koleżanką w przydrożnym rowie w okolicach Torunia.”

Prawdopodobnie pobity albo potrącony przez samochód. Ma uraz kręgosłupa, dlatego nie może poruszać tylnymi łapkami. Przeszedł wiele operacji. Ma też usunięte guzy nowotworowe w uszach. Nie słyszy

Specjalnie dla niego weterynarze skonstruowali wózek. Kosztował 1800 złotych. Teraz może chodzić na spacer i bawić się z innymi psami.

Agata Ślazyk - opiekunka psa

“Jak już się znajdzie na wózku to chodzi cały czas, nawet progi nie są dla niego przeszkodą... daję radę.”

Ale nie ma stałego domu. Czasowe schronienie znalazł w Budziskach koło Kuźni Raciborskiej.

Paweł Łuniewski - opiekun psa

“Niełatwo znaleźć opiekunów do pieska, który wymaga aż tyle uwagi. Opieka nad tym pieskiem jest na pewno wymagająca.”

Mieszka tu od kilku dni. Paweł Łuniewski i Agata Ślazyk liczą, że wkrótce znajdzie stałych opiekunów.

Agata Ślazyk - opiekunka psa

“Jest miziakiem, lubi się przytulać, zwraca na siebie uwagę przede wszystkim szczekaniem oczywiście.”

Szybko przyzwyczaił się do wózka, stał się bardziej otwarty i pewny siebie. Ale wystarczy spojrzeć mu w oczy, żeby się przekonać, ile musiał... przejść. Joanna Karwot, Aktualności

12:00 – 14:44

Wojciech Bularz- reporter

DRUKARKI 3D- reportaż 5

Implanty - w medycynie, części samochodowe - w branży motoryzacyjnej, plastikowe figurki czy cukiernicze arcydzieła - wszystko ...wydrukowane. Drukarki 3d podbijają niejedną branżę. Za kilka lat w trójwymiarze - będzie można nie tylko drukować, ale na przykład wdrukować część ... kości. Wojciech Bularz.

Promotor wystawy

“Ten skaner, który trzymam w ręku, to jest dość prosty skaner.”

Ale reporterska ręka już jest w pamięci komputerowej - gotowa na podbój świata.

Promotor wystawy

“Ta dłoń została zeskanowana za pomocą ręcznego skanera, przetransponowana do komputera, odpowiednio przeliczona tak, aby maszyna mogła ją wykonać.”

Teraz wystarczy tylko poczekać - od kilku do kilkunastu godzin.

Promotor wystawy

“To jest pierwsze urządzenie w Polsce, wykonujące elementy w papierze.”

A jeśli papier to nie brzmi dumnie, może materiał dla prawdziwych twardzieli?

Michał Pęczek – dyrektor zakładu produkcji drukarek 3D

“Tu dla przykładu mamy implant dysku, który został wykonany z tytanu medycznego, tu mamy przykład implantu kolana, panewki kolanowej.”

Ortopedia - to dziedzina, w której drukarki trójwymiarowe okazały się niezwykle przydatne. Nie ma dwóch takich samych kości. A drukarki mogą je skopiować.

Maciej Patrzalek- dyrektor zakładu produkcji drukarek 3D

“Można na nich wykonywać elementy kostne, które służą do sprawdzenia założeń przed

operacją. Możemy drukować albo wykonywać elementy z tytanu, które mogą być protezami.”

A także z żywic, plastiku czy miękkich metali. I nieco bardziej apetycznych surowców.

Dr.hab. Grzegorz Budzik- politechnika rzeszowska

“Jeżeli ogłaszane są konkursy do wydrukowania modeli na przykład z czekolady, to można również każdy materiał w takiej formie przedstawić.”

Promotor wystawy

“To jest taki dekiel, który służy - tam się wkręca do holowania.”

A kiedy jest na ekranie komputera, to nie wiadomo, czy się wkręca, czy się nie wkręca. I tu z pomocą przychodzą wydrukowane prototypy, których wkręcalność można sprawdzić w prawdziwym świecie.

Dominik Chylewski-projektant części samochodowych

“Fizycznie możemy tę część dotknąć, sprawdzić, czy założony system mocowania na przykład dwóch wzajemnie współpracujących części będzie spełniał swoje zadanie.”

Ale to nie koniec, bo i fantazja ludzka nie zna granic. Inżynierowie przepowiadają, że za kilka lat drukiem ukażą się takie rzeczy, o których futurologi jeszcze nie śnili.

Dr.hab. Grzegorz Budzik- Politechnika Rzeszowska

“W tej chwili możemy drukować implanty, to prawdopodobnie za parę lat będziemy mogli drukować skórę, albo inne organy naszego ciała.”

A potem - kto wie. Może inżynierowie zbudują drukarkę trójwymiarową, za pomocą której będzie można tworzyć... drukarki trójwymiarowe. Wojciech Bularz, Aktualności.

14:44 – 17:30

Szymon Oślizło- redaktor

MORSY K1 RS- reportaż 6

Teraz informacja, która zmroziła ...odpornych na mróz czyli jura zamyka się na morsów. Wójt gminy Włodowice wydał zakaz korzystania zimą ze zbiorników wodnych. Powodem są względy finansowe i bezpieczeństwa. Tyle, że gmina na organizację morsowania pieniędzy nie daje, a bezpieczeństwo zapewnią ratownicy wopru - także morsy. Szymon Oślizło.

Ostatnia kąpiel w zimie - i szok... bynajmniej nie termiczny.

Tu, na zalewie we Włodowicach przez lata wskakiwali do LODOWATEJ wody. Dziś muszą szukać ochłody poza granicami gminy.

Kilkudziesięciu amatorów mroźnych kąpeli: najstarszy ma ponad osiemdziesiąt lat, najmłodszy to sześciolatek Wojtek.

Wojciech Buszko- najmłodszy „mors”

“Lubie z tatą morsować, bo wtedy jestem zdrowy.”

Choć zahartowani, ta decyzja zmroziła wszystkich.

Wojciech Guzik- „mors”

“Decyzją gminy nie wyrażenie zgody na morsowanie we Włodowicach.”

Według morsów pierwszy taki zakaz w kraju. Do wody wstęp wzbroniony, bo jak wynika z pisma z urzędu gminy morsowanie jest niebezpieczne.

Wojciech Guzik- „mors”

“To jest jakaś paranoja. Bojaźń przed czymś co nikomu nie zagraża.”

Taka kąpiel owszem zagrożeniem może być, ale tylko dla nieświadomych pływaków - dodają w śląskim woprze.

Wiktor Zajączkowski- prezes Zarządu Wojewódzkiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego

“Kaźde wchodzenie do wody jest niebezpieczne, szczególnie w warunkach ekstremalnych. Powinni mieć swobodę, przecież dążyliśmy do tej demokracji. Jeżeli na zbiorniku nie występują zakazy konkretne, dotyczące hodowli ryb, skażenia wody.

Tu - konkretnie - także chodzi o finanse. Gmina według pisma nie chce pompować pieniędzy w pasję zimowych zapaleńców.

Andrzej Kregiel- ratownik wodny

“Gmina Włodowice z tytułu morsowania nie ponosi żadnych kosztów finansowych.”

Nikt zatem nie wie, skąd tak chłodna kalkulacja władz gminy. Odpowiedzi szukamy u źródła.

Szymon Oślizło- redaktor

“Władze gminy nabierają wody w usta, nikt nie znalazł dla nas czasu by sprawę skomentować. Z pisma przesłanego morsom z Zawiercia - władze gminy powołują się na decyzję z MSW.”

A w niej czytamy, że owszem odpowiedzialność za bezpieczeństwo spoczywa na zarządcy, ale są od tego wyjątki:

"Jeśli zarządca udostępnia część zbiornika podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie sportu i rekreacji to nie musi zapewnić warunków bezpieczeństwa"

Te - na każdej imprezie były zepewnione - tłumaczą organizatorzy. Czują się tu jak ryby w wodzie.

Tomasz Szafrąński- ratownik wodny

“Jesteśmy ratownikami, ratownikami medycznymi, strażacy też w tym biorą udział, kiedy trzeba skruszyć lód.”

Dominik Piątek- „mors”

“Będzie to negatywny wydźwięk, można było coś na tym ugrać, mogło to być coś fajnego dla gminy.”

Pytanie - komu bardziej zaszkodzi ten zimny prysznic. Szymon Oślizło, Aktualności.

17:30 – 17:45

POŻEGNANIE

W lodowatej wodzie kończymy główne wydanie Aktualności. Za chwilę gość Aktualności i odpowiedzi na pytania pacjentów dotyczące długich kolejek do specjalistów. Nasze zaproszenie przyjął dr Tomasz Romańczyk z Naczelnej Izby lekarskiej. Zapraszam po krótkiej przerwie, do zobaczenia.

17:45 – 17:59 – jingle końcowy

Příloha č. 3: Zápis vysílání Aktualności TVP Katowice – překlad (text)

24.3.2014

18:30 - 18:58

00:00-00:23- úvodní znělka

00:23 - 00:32

Łukasz Miąsik- moderátor

Lukasz Miąsik, zdravím vás, je pondělí 24. března, je čas na hlavní vydání Aktualności. Tady jsou nejdůležitější události dnešního dne.

00:32 – 01:17

HEADLINE

ONKOLOGIE

Bez dlouhého čekání k odborným lékařům, aneb zápas o zdraví a o život

FILHARMONIE

Slezská filharmonie je hotová. Teď se čeká na velké zahájení.

MROŽI

„Mrožům“ vstup zakázán. Zákaz zimního koupání na Jurze.

01:17 – 04:03 - šot 1

Šot 1 (Onkologie)

Reportéři- W. Bularz, J. Zegadło, A. Szafrńska

(moderátor ze studia)

Rychle, komplexně a díky tomu úspěšněji – tak má vypadat boj s rakovinou podle ministra zdravotnictví. Na úvod recept Bartosze Arłukowicze, podle které by léčba rakoviny měla být rychlejší. Některé nemocnice ve Slezsku už víc než rok zavádějí

**podobná řešení. Znamená to, že ministerstvo zdravotnictví objevuje objevené?
Zjišťoval Jakub Zegadlo.**

**Za ruku až do uzdravení chce vést nemocné rakovinou ministerstvo zdravotnictví.
Nemocnice sv. Josefa v Mikołowě jde pacientkám na ruku...už víc než rok.**

Pacientka - „Rychle, skvěle a věčně.“

Terapie zahrnuje ženy, které onemocněly rakovinou prsu. V boji s onkologickými nemocemi podporuje zařízení v Mikołowě katovická nemocnice Leszczyńského. Obě zdravotnická zařízení vedou nemocné krok za rokem od stanovení diagnózy až po závěr terapie.“

Zbigniew Gruszka – lékař, oddělení chirurgie nemocnice sv. Józefa w Mikołowie

„Nemocná ví, kam nastoupit na další etapu léčby a pak, po absolvování operačních zákroků u nás ví, kam má jít k onkologovi, do kterého konkrétního zařízení, kde se o ni budou dál starat.“

Komplexní terapie rakoviny prsu znají na Západě už několik let. V Polsku – jen v několika nemocnicích. Podle ředitel nemocnice v Mikołowě není nový balíček ministerstva zdravotnictví žádnou revolucí, pouze snahou vyrovnat se těm lepším.

Władysław Perchaluk- ředitel nemocnice sv. Józefa w Mikołowie

„Pan ministr navrhoval a vycházel ze standardů, které už delší dobu existují a jsou závazné v Evropské unii. Vycházeli jsme z tzv. standardu komplexní služby.“

Bartosz Arłukowicz – ministr zdravotnictví

„Za dva týdny od rodinného lékaře k odborníkovi, čtyři týdny na včasnou a zevrubnou diagnostiku.“

Koordinace léčby pacientů od A do Z, urychlení stanovení diagnózy do devíti týdnů a motivační prémie pro lékaře – to jsou jen některé návrhy ministerstva zdravotnictví, které mají zlepšit systém.

Bartosz Arłukowicz – ministr zdravotnictví

„Když někdo nebude dodržovat kvalitu nebo termíny, nebude moci být zařazen do systému financování.“

Tady v Beskydském onkologickém středisku se na radioterapii čeká dva měsíce. Na chirurgický zákrok – měsíc. V případě chemoterapie je čekací doba dva týdny.

Pacientka - „Podívejte, co je tady lidí, kteří čekají v řadě k lékaři. To vše je k onkologovi.“

Dlouhé čekací lhůty a omezení ve smlouvách s pojišťovnou, to jsou, podle ředitelů nemocnic, spojené nádoby. Když zmizí jedno, zmizí i druhé.

Rafał Muchacki – Beskydské onkologické centrum

„Doufám, že v případě onkologických zákroků nebudou limity, což by nám pomohlo z finančního hlediska. A to je základní věc. Máme onkologické procedury, které zatím nejsou stoprocentně hrazené a teď doufám, že stoprocentně hrazené budou.“

Protože zákroky nad stanovené limity jsou problémem většiny nemocnic v regionu. Za 89 procent takových zákroků zaplatila loni slezská pobočka zdravotní pojišťovny. Nový plán ministerstva zdravotnictví to jsou i pro ni nové výzvy.

Małgorzata Doros- slezské oddělení Národní zdravotní pojišťovny

„Teď se budeme muset zamyslet a vypracovat takový mechanismus financování, který nám dovolí systematicky, každý měsíc proplácet větší počet služeb.“

Balíček reforem, který připravilo ministerstvo zdravotnictví, začne platit na začátku příštího roku. Příklad slezských nemocnic však dokazuje, že místo

revoluce, někdy stačí evoluce. A když díky ní je nejdůležitější pacient – je to všem ku prospěchu. Jakub Zegadlo, Aktualności

04:03 – 04:17

(upoutávka na rozhovor s hostem – moderátor ze studia)

Jak bojovat se zácrou...přede dveřmi odborných lékařů. Mimo jiné na to se zeptáme Tomasze Romańczyka, nově zvoleného člena Ústřední lékařské rady. V pořadu Host Aktualności, jako vždy v 18:50 – doporučuji a zvu ke sledování.

04:17 – 06:31

Maciej Poloczek- redaktor

Šot 2 (Filharmonie)

(moderátor ze studia)

Na tuto chvíli čekali hudebníci i milovníci hudby. S velkým zpožděním byla dokončena stavba budovy Slezské filharmonie. Realizace této investice měla trvat dva roky – prodloužila se o další dva. Výrazně narostl také objem investic, ale, jak tvrdí umělci, stálo to za to. Maciej Poloczek.

Po skoro dvouletém provizoriu se hudebníci Slezské filharmonie vrátili domů.

Mirosław Jacek Błaszczyk- ředitel Slezské filharmonie

„Máme velmi pohodlné šatny, komfortní podmínky na jevišti, skvělou atmosféru. Co víc chtít? Teď už jen pracovat a nabízet příjemné zážitky milovníkům hudby.“

Dnes tady všechno hraje... (ve smyslu: „vše je v pořádku“)

(ruch – orchestr)

(pokr.komentáře) **...ale během přestavby ne všem bylo vždy do zpěvu. Investice, plánovaná na dva roky, trvala čtyři. Evropská komise dokonce varovala, že dotace z UE na stavbu objektu se bude muset vrátit.**

Przemysław Smyczek- ředitel výboru Slezského krajského úřadu

„Zpoždění sice bylo, ale tomu, co se povedlo díky tomu udělat, totiž že jsme během stavby zjistili nějaké další problémy a upravili projekt, tak tomu vděčíme za to, že teď máme teď opravdu objekt na míru 21.století.“

Stálo to však víc. Investice, která byla původně naplánovaná na 30 mil. zlotých, nakonec přišla na skoro 50 mil. Z toho příspěvek Evropské unie byl 20 mil.

(ruch – filharmonie)

Vyskytly se i právní překážky – proti stavbě protestovala majitelka sousedního činžovního domu. Na stavbě se také vystřídal dodavatel, objevily se pochyby, jestli se vše zvládne.

Alojzy Malczak – stavitel, Motostal Varšava

„Byly určité potíže, které jsme zjistili během první etapy prací, byly to problémy spojené se stabilitou stavby, s její výdrží, zejména co se týče stěn a stropů atd.“

A toto je srdce, největší pýcha a největší nástroj ve filharmonii. První ve Slezsku koncertní varhany. Stály necelé tři miliony zlotých a jejich montáž trvala měsíc.

Joanna Masarczyk-Belz – koordinátor rekonstrukce filharmonie

„Ve varhanách se nachází od 2,5 tisíce do tří tisíc píšťal. Ale pracovníci společnosti Schuke mi toto nebyli schopní říct, vysvětlili, že oni to prostě nepočítali.“

Tisíce píšťal a filharmonický orchestr zahrají už následující pátek během slavnostního otevření rekonstruované budovy. Lístky na víkendový koncert zmizely během necelých 30 hodin.

(ruch – orchestr)

Maciej Poloczek, Aktualności

Čtená zpráva (**DOKP VOICE**)

06:31 – 07:14

Marcin Tulicki- reporter

(moderátor ze studia)

Špatná vizitka hlavního krajského města konečně přestane strašit. Je souhlas se strhnutím budovy DOKP v Katovicích. Panelák v centru města u rondelu se bude rozebírat tradiční metodou. Probíhají jednání o tom, kdy s demolicí začít.

S likvidací budovy se pravděpodobně začne na konci roku. Dřív se v Katovicích budou konat sportovní akce – tenisový turnaj a mistrovství světa v odbíjení. Vedení města nechce, aby demolice budovy probíhala ve stejnou dobu. Kancelářskou budovu, postavenou před čtyřiceti lety, která byla majetkem drah, kupila za necelých 30 mil.zlotých soukromá společnost, která jej teď zbourá. A plánuje, že na stejném místě postaví novou stavbu.

Šot 3 (Georeaktor)

07:20 – 10:06

Przemysław Adamski-reporter

(moderátor ze studia)

Byl spuštěn první na světě georeaktor, který bude zpracovávat uhlí pod zemí. Technologie, na které se začalo pracovat před 100 lety, umožňuje zpracovat uhlí na plyn, bez nutnosti vyvážet je na povrch. Vědci z Hlavního institutu hornictví se na experiment chystali 4 roky. Georeaktor, v němž se 400 m pod zemí spaluje uhlí, pracuje v dole, který je v provozu. Umožní tento způsob zpracování uhlí na plyn získat levně palivo? Odpověď na tuto otázku hledal v dole Wieczorek v Katovicích Przemysław Adamski.

30metrové potrubí – to je jedna z nejdůležitějších součástí georeaktoru postaveného v jedné z chodeb dolu Wieczorek. Pomocí 6kilového zapalovače, který je v něm umístěn, vědci vyvolali podzemní požár.

Horník - „Budeme ten požár držet pod kontrolou.“

Nekontrolované požáry, které často v dolech vypuknou, jsou příčinou důlních neštěstí. Tentokrát ale požár ve sloji, kde je na 1200 tůn uhlí, horníky, kteří pracují jen několik stovek metrů odsud a dobývají uhlí klasickou metodou, ohrožovat nebude, ani kdyby se vymknul kontrole.

Ryszard Gowarzewski – vedoucí oddělení ventilace

„Máme tři obranné linie, bude-li potřeba, je možné ihned tuto oblast izolovat, bez ztráty pro důl.“

Marek Pieszczyk – ředitel dolu Wieczorek v Katovicích

„Tento rozsah zabezpečení umožňuje zajistit bezpečnost provozu na pracovišti, jednak ohledně lidí, kteří tady pracují, a také co se týče celkové bezpečnosti.“

Kvůli bezpečnosti cesta k georeaktoru byla dnes zatopena. Průběh podzemního spalování uhlí sleduje několik desítek čidel.

„Je to technologie budoucnosti, vhodná pro využití takových uhelných slojích, kde se nedá těžit tradičními způsoby.“

Během spalování uhlí v dole vzniká mj. vodík, který je na povrchu shromažďován v cisternách.

Sylwia Jarosławska-Sobór – Centrální institut hornictví (GIG)

„Plyn z podzemního zplynování by měl být očištěn tak, aby získal hodnoty, které umožní jeho využití v energetickém průmyslu.“

Během jedné hodiny experimentální zařízení umožňuje získat více než půl tůny vodíku – to je množství, ze kterého se vyrobí asi 3 megawatty energie. To stačí na zásobení energií středně velkého sídliště.

Pokusy zpracovat uhlí na energetické palivo byly provedeny už během 2.světové války. To se ale uhlí zplyňovalo až na povrchu.

Wojtek Jaros – Katovický uhelný holding

„V chemických závodech v Osvětimi se pomocí této povrchové syntézy vyrábělo palivo pro nákladní vozidla.“

Je možné, že na průmyslové využití této technologie nebudeme už muset čekat desítky let. Ale už teď je zřejmé, že plyn vyráběný z uhlí nebude alternativou pro zemní plyn. Na druhou stranu je šance, že přes přípravy, které trvaly 100 let, se bude v průmyslovém měřítku využívat mnohém dřív, než břidlicový plyn.

Przemysław Adamski, Aktualności

Šot 4 (Pes)

10:07-12:00

Joanna Karwot- redaktor

(moderátor ze studia)

Teď ve vysílání „Aktualności“ o psím životě handicapovaného ...voříška. Před třemi měsíci se toulal v okolí Toruně. Částečně ochrnuté zvíře se podařilo zachránit a...dát mu opět šanci zažít opravdovou procházku – pomocí vozítka se dvěma koly. „Smoky“ bydlí dočasně v obci Budziska u města Kuźnia Raciborska. Ale dočasní pečovatelé pro něj hledají trvalý domov. Joanna Karwot.

Smoky. Malý voříšek, který musel překonat velkou bolest ... nejen v srdci.

(ruch .- pejsek s vozítkem)

Dominika Kalabińska - "Nadace Viva!"

„V polovině prosince jsme ho z kamarádkou našly v příkopu, u cesty v okolí Toruně.“

Pejska buď někdo zmlátil nebo ho srazilo auto. Má zraněnou páteř, proto nemůže hýbat zadními tlapkami. Prošel mnoha operacemi. Veterináři mu také odstranili rakovinné boule v uších. Neslyší.

(ruch – Smoky)

Zvěrolékaři mu také vyrobili speciální vozítko. Stálo 1800 zlotých. Teď může chodit na procházky a hrát si s ostatními pejsky.

(ruch – vycházka)

Agata Ślazyk – opatrovnice psa

„Když už je jednou na vozíku, tak běhá celou dobu, ani práh pro něj není překážkou, zvládá to.“

Zatím ale nemá domov. Dočasné přístřeší našel v Budziskách u Kuźni Raciborské.

Paweł Łuniewski – opatrovník psa

„Není jednoduché najít páníčka pro psa, který potřebuje tolik pozornosti. Péče o něj je určitě náročná.“

Bydlí tady pár dní. Paweł Łuniewski a Agata Ślazyk doufají, že se ho brzy někdo ujme.

Agata Ślazyk – opatrovnice psa

„Je to mazlík, rád se tulí a snaží se na sebe upoutat pozornost – samozřejmě hlavně hlasitým štěkáním.“

Na vozík si rychle zvykl, je teď víc otevřený a sebejistý. Ale stačí, aby se mu člověk podíval do očí, aby viděl, čím vším si prošel. Joanna Karwot, Aktualności.

Šot 5 (3D tiskárny)

12:00 – 14:44

Wojciech Bularz- reporter

(moderátor ze studia)

Implantáty v medicíně, součástky vozidel – v automobilovém průmyslu, plastové postavičky nebo cukrárenské výrobky – to vše...vytištěné. 3D tiskárny pronikají do nejednoho odvětví. Za několik let ve 3D bude možné nejen tisknout, ale třeba – vytisknout část...kosti. Připravil Wojciech Bularz.

Promotér - „Ten skener, který držím v ruce, to je celkem jednoduchý přístroj.“

Ale reportérova ruka už je uložena v paměti počítače – a je připravena dobýt svět.

Promotér - „Tato dlaň byla oskenována pomocí ručního skeneru, přenesena do počítače a přepočítána tak, aby ji stroj dokázal zhotovit.“

Ted' stačí jen počkat – pouze několik hodin.

Promotér - „To je první zařízení v Polsku, které dokáže vyrobit různé prvky z papíru.“

Pro koho papír není dost dobrý, což takhle to zkusit s materiálem pro opravdové tvrd'áky?

Michał Pęczek – ředitel závodu na výrobu 3D tiskáren

„Tady máme příklad implantátu z disku, který je z titanu používaného ve zdravotnictví, tady je příklad kolenního implantátu, kolenní jámky.“

Ortopedie je oblast, kde 3D tiskárny nacházejí velké uplatnění. Neexistují dvě stejné kosti. A tiskárny je dokážou zkopírovat.

Maciej Patrzalek – ředitel závodu na výrobu 3D tiskáren

„Dají se na nich vyrobit prvky kostí, které slouží k přípravě na operaci. Můžeme také vytisknout nebo vyrobit prvky z titanu, kterépak mohou sloužit jako protézy.“

A také z pryskyřice, plastu nebo měkkých kovů. Dokonce i z poněkud chutnějších surovin.

Dr.hab. Grzegorz Budzik – Vysoké učení technické v Řešově

„Pokud je např. vyhlášená soutěž v tisku modelů třeba z čokolády, můžeme vytisknout požadované tvary také do tohoto materiálu.“

Promotér - „To je taková zátka, která slouží... tam se to šroubuje, aby to šlo odtáhnout.“

Když je to jen na monitoru počítače, není jisté, jestli se to opravdu dá zašroubovat nebo ne. A tady se nabízejí vytištěné prototypy, na kterých se dá ověřit funkčnost v reálném světě.

Dominik Chylewski-projektant součástek pro auta

„Můžeme si tuto součástku fyzicky ohmatat, zjistit, jestli předpokládaný systém upevnění například dvou navzájem spolupracujících částí splní úkol nebo ne.“

Dr.hab. Grzegorz Budzik – Vysoké učení technické v Řešově

„Když jsme teď schopni tisknout implantáty, tak pravděpodobně za několik let budeme schopni vytisknout kůži nebo jiné tělesné orgány.“

A pak . kdo ví. Možná, že inženýři sestrojí trojrozměrnou tiskárnu, s jejíž pomocí budou schopni tisknout...další trojrozměrné tiskárny. Wojciech Bularz, Aktualności

Šot 6 (Otužilci)

14:44 – 17:30

Szymon Oślizło- redaktor

(moderátor ze studia)

A teď zpráva, která zmrazila mrazu odolné: oblast Jury se uzavírá před zimními plavci, tzv. mroží. Starosta obce Włodowice vydal zákaz používat v zimě vodní nádrže. Důvody jsou prý finanční a bezpečnostní. I přes to, že obec otužilcům žádné peníze nedává a o bezpečnost se starají záchranáři WOPR – také členové klubu otužilců. Natáčel Szymon Oślizło

Poslední koupání v zimě – a šok, ovšem nikoliv teplotní.

(ruch- otužilci, koupání)

Tady, do vodní nádrže ve Włodowicích, po léta skákali do ledové vody. Dnes se musejí zchladit mimo hranice obce.

(ruch . trénink)

Několik desítek milovníků ledových koupelí: nejstaršímu je přes osmdesát let, nejmladšímu, Wojtkovi, je teprve šest.

Wojciesz Buszko- nejmladší otužilec

„Rád se s tátou otužuji, protože jsem pak zdravý.“

Přestože jsou vůči chladu imunní, z tohoto rozhodnutí všechny zamrazilo.

Wojciech Guzik – jeden z otužilců

„Z rozhodnutí obce není povoleno otužilecké plavání ve Włodowicích.“

Podle „mrožů“ je to první takový zákaz v zemi. Do vodních nádrží mají vstup zakázán, protože jak vyplývá z písemného vyjádření vedení obce, plavání v zimě je nebezpečné.

Wojciech Guzik – jeden z otužilců

„To je nějaký Kocourkov. Strach z něčeho, co nikoho neohrožuje.“

Jasně, taková zimní koupel může ohrozit, ale jen ty, kteří na to nejsou připravení – vysvětlují ve slezské pobočce záchranáři WOPR.

Wiktor Zajaczkowski – vedoucí Krajského sdružení záchranářů

„Každý vstup do vody je nebezpečný, zejména za extrémních podmínek. Ale lidé by měli mít svobodu volby, vždyť přece proto jsme chtěli mít demokratickou zemi. Pokud se vodní nádrže netýkají konkrétní zákazy, související třeba s pěstováním ryb nebo znečištěním vody.“

V tomto konkrétním případě jde také o peníze. Obec, podle svého vyjádření, nemíjí finančně podporovat milovníky zimního plavání.

Andrzej Kregiel - záchranář

„Obec Włodowice nemá v souvislosti s plaváním otužilců žádné finanční náklady.“

A tak nikdo neví, co způsobilo tak chladný přístup vedení obce. Otužilci zkusili odpověď hledat u zdroje.

Szymon Oślizło- redaktor

„Vedení obce zarputile mlčí, nikdo si nenašel čas ani na to, aby tuto skutečnost komentoval. V dopise zaslaném otužilcům z Zawiercie se vedení obce se odvolává na vyhlášku ministerstva vnitra.“

A v ní se dočteme, že sice je pravda, že zodpovědnost za bezpečí má provozovatel, ale jsou zde výjimky.

„Pokud provozovatel zpřístupní část nádrže subjektu, který provozuje činnost v oblasti sportovní a rekreační, není povinen mu zajistit bezpečnost provozování akce.“

A ta na každé akci byla zajištěna – vysvětlují pořadatelé. Cítí se tady jako ryby ve vodě.

Tomasz Szafranski – vodní záchranář

„Jsme záchranáři, zdravotničtí záchranáři, akci se účastní také hasiči, když je potřeba rozsekat led.“

Dominik Piątek- otužilec

„Bude to mít negativní dopad, protože se z toho dalo něco vytěžit, mohla to být jedna z atrakcí obce.“

Zůstává otázkou, komu tato studená sprcha víc ublíží. Szymon Oślizło, Aktualności

17:30 – 17:45

(rozloučení ze studia)

V ledové vodě končíme hlavní vydání Aktualności. Za chvíli rozhovor s hostem Aktualności a odpovědi na otázky pacientů ohledně nekonečného čekání na vyšetření u odborných lékařů. Ke sledování pořadu zveme po krátké přestávce. Na shledanou.

17:45 – 17:59- znělka na konci

Seznam grafů

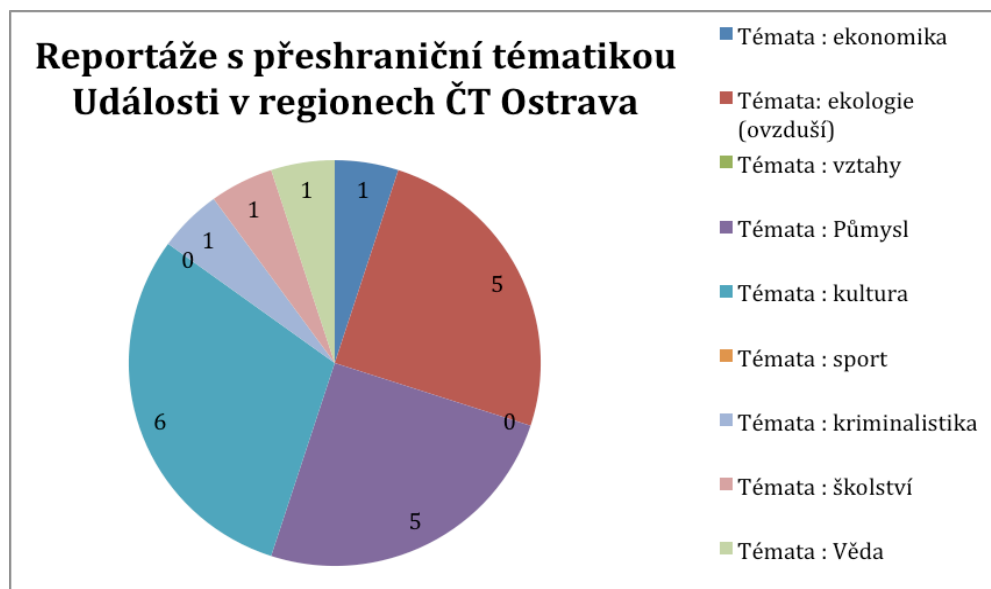
Graf č. 1: Reportáže s přeshraniční tematikou ČT Ostrava

Graf č. 2: Reportáže s přeshraniční tematikou TVP Katowice

Grafy

Graf č. 1: Reportáže s přeshraniční tematikou ČT Ostrava

Sledované období od 1. 3. 2014 – 31. 3. 2014

Graf č. 2: Reportáže s přeshraniční tematikou TVP Katovice

Sledované období od 1. 3. 2014 – 31. 3. 2014

